

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2022

Andrea Kseňáková

Univerzita Pardubice
Fakulta Ekonomicko-správní

Sdružení dobrovolných hasičů a jeho význam pro bezpečnost a rozvoj obce
Mladějov na Moravě

Bakalářská práce

2022

Andrea Kseňáková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Andrea Kseňáková**
Osobní číslo: **E19150**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Ekonomika a organizace bezpečnosti**
Téma práce: **Sdružení dobrovolných hasičů a jeho význam pro bezpečnost a rozvoj obce Mladějov na Moravě**
Zadávací katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je formou případové studie zhodnotit význam sdružení dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj obce Mladějov na Moravě. Analýza problematiky je provedena v kontextu historického vývoje sboru dobrovolných hasičů v obci a rozvoje obce a požadavků na udržení rozvoje obce vyplývajících ze záměrů MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko, o.p.s.

Osnova:

- Dobrovolnictví v požární ochraně a kvalita života v obci.
- Design případové studie.
- Případová studie - SDH Mladějov na Moravě.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- BALABÁN, M., PERNICA, B. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a úzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Nakladatelství Karolinum, 2015, 310 s. ISBN 978-80-246-3150-9.
- FRIČ, P. et al. *Občanský sektor v ohrožení?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2016, 288 s. ISBN 978-80-7419-243-2.
- KRAFTOVÁ, I. *Bezpečný rozvoj regionu – základní koncept*. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 185 s. ISBN 978-80-7552-261-0.
- VILÁŠEK, J., FIALA, M. a VONDRÁŠEK, D. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum, 2014, 189 s. ISBN 978-80-246-2477-8.
- YIN, R. K. *Case study research and applications: design and methods*. London: SAGE, 2018, 319 pp. ISBN 978-1-5063-3616-9.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Mgr. Bohuslav Pernica, Ph.D.**
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jan Černožorský, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

Prohlašuji:

Práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 04. 2022

Andrea Kseňáková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu práce, panu Ing. Mgr. Bohuslavu Pernicovi, Ph.D., za jeho odborné rady, cenné připomínky, trpělivost a vstřícnost při psaní bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům obecního úřadu Mladějov na Moravě a celému sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě za spolupráci a poskytnutí důležitých informací pro moji bakalářskou práci. Na závěr bych také chtěla poděkovat rodině a svým přátelům, za jejich podporu, pomoc a ochotu v období psaní bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářské práce je deskriptivní a zároveň exploratorní, jednopřípadovou a nesrovnávací případovou studií, která odpovídá na výzkumnou otázku: „*Jak velký význam má sbor dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj v obci Mladějov na Moravě?*“ Analýza byla zaměřena na význam občanských organizací v obci, primárně za období 2014–2020. Data poskytl kronika sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě. Údaje byly zjištěny ve spolupráci se zaměstnanci Obecního úřadu Mladějov na Moravě. Zhruba polovina obyvatel obce o 446 obyvatelích je organizována celkem v pěti spolcích, kde největší význam pro bezpečnost, tak i rozvoj má sbor dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě.

KLÍČOVÁ SLOVA

Bezpečnost, dobrovolnictví, dobrovolník, požární ochrana, rozvoj

TITLE

The Association of Volunteer Firefighters and its Importance for the Safety and Development of the Municipality of Mladejov na Morave

ANNOTATION

This bachelor thesis is a descriptive and at the same time exploratory, one-case and non-comparative case study that answers the research question: "How important is the volunteer fire brigade for safety and development in the village of Mladejov na Morave?" The analysis focused on the importance of civic organizations in the municipality, primarily for the period 2014-2020. The data were provided by the chronicle of the volunteer fire brigade Mladejov na Morave. The data were obtained in cooperation with the employees of the Municipal Office Mladejov na Morave. Roughly half of the population of the village of 446 inhabitants is organized in a total of five associations, where the most important for safety and development is the volunteer fire brigade Mladejov na Morave.

KEYWORDS

Safety, volunteering, volunteer, fire protection, development

OBSAH

SEZNAM OBRÁZKŮ	9
SEZNAM TABULEK	10
ÚVOD	12
1. ROZVOJ A BEZPEČNOST OBCE	13
1.1 Rozvoj obce	13
1.2 Bezpečnost v obci	18
2. DOBROVOLNICTVÍ V POŽÁRNÍ OCHRANĚ	21
2.1 Pojem dobrovolnictví.....	21
2.2 Dobrovolnictví v požární ochraně	24
3. VÝZNAM SDRUŽENÍ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ PRO ROZVOJ OBCE MLADĚJOV NA MORAVĚ (případová studie).....	31
3.1 Metodologie případové studie	31
3.2 MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s. – obec Mladějov na Moravě.....	32
3.3 Bezpečnostní a rozvojová funkce SDH Mladějov na Moravě.....	36
3.4 Aktéři občanského sektoru v obci Mladějov na Moravě	39
3.5 Zhodnocení významu práce sdružení dobrovolných hasičů pro rozvoj obce Mladějov na Moravě	44
ZÁVĚR	47
POUŽITÁ LITERATURA	48
PŘÍLOHY	54
PŘÍLOHA A – Výkaz činnosti sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě za rok 2018	54

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Počet SDH v ČR a členská základna SH ČMS v letech 2010–2020.....	24
Obrázek 2 Mapa obcí MAS Moravskotřebovsko a Jevíčka o.p.s.	33
Obrázek 3 Poloha obce Mladějov na Moravě.....	34
Obrázek 4 Obec Mladějov na Moravě.....	34
Obrázek 5 Vývoj počtu domů a bytů v obci Mladějov na Moravě v letech 1869–2011	36
Obrázek 6 Počet zásahů JPO III Mladějov na Moravě v letech 2012–2020	37
Obrázek 7 Místo zásahů JPO III Mladějov na Moravě v letech 2012–2020.....	38
Obrázek 8 Počet obyvatel v Mladějově na Moravě a počet členů SDH Mladějov na Moravě v letech 2000–2020	43
Obrázek 9 Výdaje obce Mladějov na Moravě na místní spolky v letech 2014–2020	46

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Typologie občanských organizací v České republice.....	23
Tabulka 2 Operační hodnoty jednotek požární ochrany v roce 2020	26
Tabulka 3 Počet odpracovaných hodin sborů dobrovolných hasičů v letech 2018–2020	30
Tabulka 4 Počet odpracovaných hodin sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě v roce 2018.....	42
Tabulka 5 Počet členů ve spolcích a počet akcí pořádaných spolky v obci Mladějov na Moravě v roce 2018	44

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

ČČK	Český červený kříž
ha	hektar
HSN	Síť lidské bezpečnosti (Human Security Network)
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IČ	identifikační číslo
IČO	identifikační číslo osoby
IROP	integrovaný regionální operační program
IZS	integrovaný záchranný systém
JSDH	jednotka sboru dobrovolných hasičů
km	kilometr
LAU	místní správní jednotka (Local Administrative Unit)
LEADER	vztah mezi jednotlivými aktéry v hospodářském rozvoji venkova (Liaisons Entre Actions pour la Développement des Economies Rurales)
MAS	místní akční skupina
MŠ	mateřská škola
PČR	Policie České republiky
PO	požární ochrana
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SH ČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska
VOŠ	vyšší odborná škola
ZŠ	základní škola
ZZS ČR	Zdravotnická záchranná služba České republiky

ÚVOD

Dobrovolnictví v České republice hraje velmi důležitou roli (Pospíšilová, Frič, 2010). Dobrovolníci jsou také důležití pro Evropskou unii, proto Evropská unie vyhlásila rok 2022 rokem dobrovolníků, a to kvůli pandemii covid-19, která vzala mladým lidem příležitost poznávat nové lidi, místa a kulturu (Evropská unie, 2022). U nás je dobrovolnictví spojeno zejména s dobrovolnými hasiči. Dobrovolní hasiči jsou dnes 93 % obyvatelstva považováni za neodmyslitelnou součást života českých a moravských obcí (SANEP, 2013). Dobrovolní hasiči jsou důležitým faktorem pro rozvoj obce. (Ješínová, 2019). O rozvoj venkova a zvýšení kvality života v obci na požadovanou úroveň usilují také místní akční skupiny (MAS). Nelze se tedy divit, že s dobrovolnými hasiči ve svých plánech počítají také MAS. (Landa, 2020).

Pocházím z obce Mladějov na Moravě a jsem dlouholetou členkou sboru dobrovolných hasičů (SDH) Mladějov na Moravě, a proto jsem chtěla zjistit, jak velký význam mají dobrovolní hasiči pro rozvoj mé obce. Takto se **cílem bakalářské práce stalo zpracování případové studie, kde se zhodnotí význam sdružení dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj obce Mladějov na Moravě. Analýza problematiky je provedena v kontextu historického vývoje sboru dobrovolných hasičů v obci a rozvoje obce a požadavků na udržení rozvoje obce vyplývajících ze záměrů MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko, o.p.s.** Práce zodpovídá výzkumnou otázku: *„Jak velký význam má sbor dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj v obci Mladějov na Moravě?“*

Bakalářská práce je členěna do tří kapitol. V první kapitole jsou vysvětleny pojmy rozvoje obce a bezpečnosti obce. V druhé kapitole jsou vysvětleny pojmy dobrovolnictví a dobrovolnictví v požární ochraně. Poslední kapitola je případovou studií, ve které je analyzován a zhodnocen význam SDH Mladějov na Moravě pro bezpečnost a rozvoj obce.

1. ROZVOJ A BEZPEČNOST OBCE

Abychom si uvědomili, jaký význam mohou mít dobrovolní hasiči pro rozvoj a bezpečnost obce Mladějov na Moravě, je nutné si nejprve vysvětlit pojmy rozvoje obce a její bezpečnosti.

1.1 Rozvoj obce

V literatuře lze nalézt celou řadu přístupů k definování rozvoje obce. Například dle Kraftové aj. (2016: 48) je „*pojem rozvoj primárně spojen s překonáváním existujícího stavu ve prospěch stavu budoucího – ušlechtilého.*“ Podle Bernarda (2010: 17) „*rozvoj představuje pohyb žádoucím směrem, pozitivní růst, obecně pozitivní sociální změnu.*“ Ekonomický přístup chápe rozvoj jako zvyšování konkurenceschopnosti a výkonnosti regionální či lokální ekonomiky.

Dle Horákové aj. (2014: 33–41) je pojem rozvoj vnímán jako kontroverzní a ambivalentní, který se vzpírá jednoduchému vymezení. V obecné rovině je chápán jako pohyb od konkrétního stavu k jinému – vyššímu, souhrnnému a také kvalitativně lepšímu. Laickou veřejností je obvykle propojován s plánovanou sociální změnou, která vyvolává pozitivní očekávání. Rozvoj byl také chápán jako cesta modernizace, kterou by se rozvojové země měly odebírat, aby se přiblížily k rozvinutým zemím. Odborná veřejnost však souhlasí s tím, že jde o ambivalentní a vysoce souhrnný jev, který nelze určit pouze na základě ekonomických kritérií. V nejširším slova smyslu chápeme takový rozvoj, který zahrnuje komponentu ekonomickou, sociální, psychologickou a enviromentální. Je nutné rozpoznávat kdo, co a proč ovlivňuje místní rozvoj a které rozvojové potenciály přispívají k úspěšně fungující venkovské obci.

Bernard (2010: 19–31) lokální rozvoj chápe jako proces, který v odlišných oblastech usiluje o zvyšování kvality života místních obyvatel. Pojem obsahuje kvalitu bydlení v obci, ekonomické podmínky obce a celkovou atraktivitu obce pro její obyvatele. Představuje také indikátory, které se používají k analýze lokálního rozvoje malých obcí:

- míra nezaměstnanosti;
- pohyb obyvatelstva;
- ekonomické subjekty na území obce;
- spolky, občanská sdružení a neziskové organizace.

Podle Bernarda (2010: 19–31) **míra nezaměstnanosti** a s ní spojená nezaměstnanost představuje jeden z centrálních prvků lokálního rozvoje a také jeden ze sociálních problémů. Potenciál obce bude lépe využit, když nezaměstnanost bude nízká. Když lidi nepracují, tak nevyužívají své získané kvalifikace. **Pohyb obyvatelstva** a změny v počtu obyvatel obce migrační a přirozenou měnou ukazují demografický rozvoj lokality. Demografický rozvoj u malých obcí lze považovat za významnou součást celkového rozvoje. Signál pro úpadek obce může představovat populační úbytek. Naopak, populační nárůst nemusí být vždy pozitivem pro obec, přináší s sebou i nárůst problémů v lokalitě. **Ekonomické subjekty**, jejich počet a velikost patří k indikátorům ekonomického rozvoje obce. Ekonomické subjekty, které působí na území obce však nejsou hlavními lokálními zaměstnavateli a většina obyvatel za prací dojíždí mimo obec. **Spolky, občanská sdružení a neziskové organizace** jsou nejčastěji využívaným indikátorem sociálního kapitálu a rozvinutosti občanské společnosti. Jednotky dobrovolných hasičů patří k nejaktivnějším a nejrozsáhlejším spolkům malých venkovských obcí.

Hlavním prvkem pro rozvoj jsou aktéři, kteří o něj usilují. K rozvoji budou přispívat svojí aktivitou. Bernard (2011 b: 30) uvádí, že určitým projevem těchto znaků je vysoká míra občanské participace v obci, která je charakteristická členstvím v občanských sdruženích a spolcích, účastí na dobrovolných aktivitách pro obec, účastí na politickém dění v obci. Participace by měla být systematická a dlouhodobá činnost, do které budou občané aktivně zapojeni. Přímou participací je pasivní volební právo – tedy právo být zvolen. Nepřímou participací představuje aktivní volební právo – tedy právo volit své zástupce. Rozvoj je motivován zevnitř obce, je zájmem obyvatel obce (endogenní rozvoj).

Podle Horákové aj. (2014: 42) „*Teorie endogenního rozvoje, který obsahuje základní charakteristiky, které směřují k úspěšnému rozvoji obce, patří mezilidská důvěra, existence sociálních sítí, normy reciprocity altruismu, schopnost akceptovat myšlenkovou různorodost a schopnost mobilizace zdrojů.*“ Endogenní rozvoj se tedy zaměřuje na rozvoj zevnitř obce, využívá místní zdroje a místní specifika (cestovní ruch). Mezi okruhy endogenních faktorů patří: poloha regionu, příroda, obyvatelstvo, ekonomika regionu, pracovní trh, školství a další. Opakem je exogenní rozvoj, který ovlivňuje rozvoj regionu z vnějšku. Okruhy exogenních faktorů jsou: regionální zázemí kraje (vliv sousedních regionů především v oblasti obchodu, služeb a migrace obyvatelstva), centrální veřejná správa (vliv státních orgánů na daný region, zejména vytvářením politik v oblasti ekonomie a zaměstnanosti) a instituce Evropské unie (strukturální fondy).

Pro podporu exogenního a endogenního rozvoje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR zpracovalo koncepci rozvoje venkova (2019), jejímž cílem je zajištění dynamického a vyváženého rozvoje regionů ČR. Základními cíli koncepce jsou:

- lidé;
- sídla;
- životní prostředí;
- ekonomika;
- plánování a spolupráce.

Lidé jsou základním prvkem stabilní populace venkovských oblastí. Vysokým lidským a sociálním kapitálem zajišťují dynamický endogenní rozvoj venkova. Velký problém představuje stárnutí populace na venkovech a stěhování mladých lidí do velkých měst. Je proto nutné řešit zejména otázku, jak na venkově udržet mladší lidi. Jedním ze specifických cílů je vzdělanost lidí (mateřské školy a základní školy na vesnicích). Mezi další cíle patří komunitní život, který je právě spojen s podporou spolkového života v obcích. Sbor dobrovolných hasičů tedy představuje jednou z možností, jak zlepšit kvalitu života obyvatel v obcích.

Kvalitní život obyvatel zajišťuje právě dostatečná infrastruktura a vybavenost venkovských sídel, vytváří také možnosti pro hospodářský rozvoj venkova. Obecně platí, že čím menší obce, tím menší vybavenost, proto je zapotřebí se primárně zaměřit na zlepšení občanské vybavenosti (bydlení, vzdělání, zdravotnictví), dopravní infrastruktury a technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení), využívání veřejných prostranství a památek, pro přilákání turistů a realizaci cestovního ruchu.

Životní prostředí venkova by mělo být zdravé, rekreačně atraktivní, biologicky rozmanité a klimaticky stabilní. Je nutné věnovat pozornost ochraně životního prostředí (např. čističky odpadních vod a vodní zdroje), zejména ochraně krajiny a půdy, která je základem pro veškerou zemědělskou činnost.

Ekonomika venkova by měla být výkonná, stabilní a diverzifikovaná umožňující seberealizaci obyvatel venkova. Ekonomika tvoří důležitou složku hospodářské základny státu. Klíčové je podpořit mikropodniky, malé podniky, rodinné firmy a živnostníky

v nejmenších obcích, jinak obyvatelstvo bude odcházet za prací do měst. Jedním ze specifických cílů je digitální venkovská ekonomika.

Plánování a spolupráce zahrnuje rozvinuté víceúrovňové plánování a řízení rozvoje založené na znalostech a úspěšné spolupráci obcí. Podle koncepce je cílem posílit konkurenceschopnost venkova a zlepšit kvalitu života místních obyvatel.

Evropská unie podporuje rozvoj a proto podporuje zakládání MAS, které pak cestou Fondu soudržnosti čerpají peníze na rozvojové projekty. Základem pro získání finanční pomoci je oficiální dokument, který popisuje strategii rozvoje České republiky v programovém období 2007 až 2013. Tím je Národní strategický referenční rámec ČR (2007), který považuje za hlavní příčiny nerovnoměrného rozvoje regionů a následujícího vzniku regionálních disparit:

- výrazné meziregionální rozdíly v ekonomické struktuře;
- kvalita lidských zdrojů;
- neuspokojivý stav životního prostředí v některých regionech;
- nerovnoměrná vybavenost technickou infrastrukturou;
- odlišná geografická poloha regionů.

Cílem obcí je tyto regionální disparity odstranit prostřednictvím endogenního rozvoje. Pro obce je důležité, aby maximalizovali počet obyvatel na svém území. Obec se má chovat tak, aby přilákala nové obyvatele a omezila migraci obyvatel stávajících. Jedním ze způsobů udržení obyvatel v obci je vznik a podpora spolků, kteří v obci zajišťují kulturu i bezpečnost.

Klíčovým aktérem se staly MAS zřízené v rámci evropského programu LEADER, které usilují o rozvoj venkova a zemědělství. (Horáková, 2014: 52) Metoda LEADER, je založena na principu zdola-nahoru. Záměrem metody bylo získat energii a zdroje všech, kteří by mohli přispět k procesu rozvoje venkova vytvářením partnerství mezi veřejnými, soukromým a občanským sektorem na sub-regionální úrovni. Tento přístup také napomáhá najít skrytý potenciál lidí za účelem lepšího využití udržitelného hospodářského rozvoje a vyšší sociální soudržnosti (MAS, 2022).

MAS je dnes na politickém rozhodování prostřednictvím metody LEADER nezávislým společenstvím občanů, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy. Spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory

z Evropské unie a z národních programů, pro svůj region (MAS, 2022). Aktuální rozvojové priority území MAS jsou:

- zlepšení silniční infrastruktury;
- využití potenciálu cestovního ruchu;
- zajištění zázemí pro bydlení (opatření proti vyliďňování obcí, zajištění základní občanské vybavenosti a služeb, volnočasové aktivity);
- zlepšení podmínek pro malé a střední podnikání;
- zlepšení technické infrastruktury (vodovod, kanalizace).

Jsou důležité pro to, že zajišťují kvalitu života v obci, na vesnici či ve městě. Silniční infrastruktura je základním spojníkem mezi obcemi a městy, využívají ji každodenně obyvatelé, kteří z obce musejí dojíždět do práce, školy, na nákup nebo za kulturou, a proto je důležité mít silnice v dobrém stavu. Cestovní ruch je pro obce důležitý z hlediska přilákání turistů, kteří zde utratí peníze a pro obec z toho plyne příjem. Zajištění zázemí pro bydlení je řešeno výstavbou obecních domů. O volný čas se v obci starají spolky, které například organizují kroužky pro děti. Vytvoření lepších podmínek pro malé a střední podnikatele je důležité, jelikož vytváří nová pracovní místa v obci a lidé nemusejí dojíždět za prací. Z hlediska zlepšení technické infrastruktury výstavba kanalizace v obcích bývá často prioritou. Jedním z hlavních důvodů je odvádění splaškových vod na centrální čističku odpadních vod s cílem chránit životní prostředí. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech.

Prostředky jsou získávány z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP), který spravuje Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Cílem IROP je posílení kvality života všech obyvatel ČR a regionální konkurenceschopnosti. Účelem programu je podpora vyrovnaného rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejné správy a veřejných služeb a také zabezpečení udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2022). IROP v období 2014–2020 podporoval tyto oblasti:

- modernizace a rekonstrukce silnic II. a III. třídy;
- moderní, bezpečná a ekologická regionální doprava (výstavba cyklostezek, pořízení autobusů na elektřinu nebo plyn);

- integrovaný záchranný systém (dopravní automobily, modernizace hasičských zbrojnic, výcviková centra pro hasiče, policii a záchranku);
- sociální integrace (modernizace sociálních bytů, komunitní centra, terénní sociální služby)
- sociální podnikání (podpora podniků zaměstnávajících lidi znevýhodněné na trhu práce);
- zdravotnictví ;
- vzdělávání (modernizace a výstavba mateřských škol, přírodních věd, podpora informačních technologií na středních školách);
- zateplování bytových domů;
- kultura (revitalizace památek, modernizace knihoven);
- e-Government (informační a komunikační systémy veřejných institucí);
- územní rozvoj (územní plány, regulační plány);
- komunitně vedený místní rozvoj (podpora projektů ve spolupráci s místními akčními skupinami);
- REACT-EU (oblast zdravotnictví, integrovaného záchranného systému a sociální infrastruktury se zvýšenou energetickou účinností, zejména při boji s následky pandemie covid-19)

Klíčovou roli hrál komunitně vedený místní rozvoj, který je nadále podporován v programovacím období 2021–2027. Ještě více se zvýraznil význam na podporu bezpečnosti, která je zastoupena jako jeden z jedenácti bodů, podporou jednotek SDH kategorie jednotek požární ochrany II, III a V. (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2022). Jednotky požární ochrany, skládané z dobrovolníků sdružení dobrovolných hasičů. Členská základna čítá 363 298 členů a podle zákona č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů, dobrovolní hasiči jsou klíčoví pro požární ochranu.

1.2 Bezpečnost v obci

Pro rozvoj obce vždy byla, je a bude klíčová bezpečnost a subjekty, které ji zajišťují. Dle Kraftové aj. (2016: 48) *„Pokud budeme uvažovat nejzákladnější úlohu zajišťování bezpečnosti, tedy nutnost zaručit klidný vývoj a trvání lidské společnosti, pak je vhodné vykládat pojem rozvoj v širším smyslu společenského vnímání.“* Dle Kraftové aj. (2016: 13–

14) pojem bezpečnost bývá užíván ve dvou základních významech. Podle prvního významu se rozumí bezpečností nějaký obecný atribut, znak či kritérium, který může dosahovat hodnot od nuly až po relativní úplnost, nikdy však nemůže být absolutní. Druhý význam chápe bezpečnost jako funkční sféru – oblast činnosti, jedná se o vědomou a řízenou činnost konkrétních subjektů a institucí zajišťujících bezpečnost. Asi často se pojem bezpečnost užívá ve slovních spojení, která se vztahují ke zrodu hrozeb, které bezpečnost narušují; opatřením, nástrojům a institucím, které mají bezpečnost zajišťovat; a objektům, jejichž bezpečnost má být ochraňována.

Dle Kraftové aj. (2016: 31) na základě institucionální zastřešení bezpečnosti je úkolem vlády a orgánů všech územních samosprávních celků v České republice zajišťování bezpečnosti obyvatel, obrany svrchovanosti a územní celistvosti země a zachování náležitostí demokratického právního státu. Bezpečnost České republiky vychází z principu zajištění bezpečnosti jednotlivce, ochrany jeho života, zdraví, svobody, lidské důstojnosti a majetku. Ke zdárnému prosazování tohoto principu je důležitá bezpečnost státních institucí a rozvíjení procesů a nástrojů sloužících k posilování bezpečnosti a ochrany obyvatelstva.

Stát má povinnost zajišťovat bezpečnost obyvatel. Podle zákona číslo 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, ve znění pozdějších předpisů článku 1 „*Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.*“ Podle článku 3 odstavce 2 tohoto zákona se podílejí „*Státní orgány, orgány územních samosprávních celků a právnické a fyzické osoby jsou povinny se podílet na zajišťování bezpečnosti České republiky.*“ Článek se odkazuje na speciální zákon, který upřesní povinnosti.

Zákon číslo 240/2000 Sb., *o krizovém řízení a změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů, v § 1 odstavci 1 „*Stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávních celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky pře vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury, a odpovědnost za porušení těchto povinností.*“

Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů, jednotky požární ochrany řadí mezi jeho základní složky, spolu s Hasičským záchranným sborem České republiky, Policií České republiky a Záchranou zdravotnickou službou. Podle § 2 „*Integrovaným záchranným systémem se rozumí koordinovaný*

postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.“ Dále se pak záchrannými pracemi rozumí podle § 2 „Činnost k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.“ A podle § 2 se také likvidačními pracemi rozumí „Činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.“

Podle zákona č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů, § 29 na úseku požární ochrany obec v samostatné působnosti zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů obce (JSDHO), která má po celá staletí za primární cíl hašení požáru. Dalším úkolem prováděným na úseku požární ochrany jsou záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech. Obec zodpovídá za akceschopnost JSDHO. Obec také zabezpečuje odbornou přípravu členů JSDHO a jejich materiální a finanční potřeby. Obec zodpovídá za výstavbu a údržbu objektů požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení. Zpracovává také dokumentaci požární ochrany, zabezpečuje zdroje vody pro hašení požárů a spolupracuje se sousedními obcemi na úseku požární ochrany. Obecně závaznou vyhláškou může vydat požární řád obce a stanovit podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob. Pokud obec není schopna mít sama jednotku požární ochrany, může se domluvit s jinou obcí, že na základě smlouvy jejich jednotka bude zajišťovat plnění potřebných úkolů obce. Obec také mohou zřídit společné jednotky požární ochrany. Poslední variantou je uzavření smlouvy o poskytnutí služeb se státem, který zastupuje hasičský záchranný sbor kraje.

Podle zákona číslo 553/1991 Sb., *o obecní policii*, ve znění pozdějších předpisů, § 1 obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou. Podle § 2 obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, obecně závazných vyhlášek a nařízení obce.

2. DOBROVOLNICTVÍ V POŽÁRNÍ OCHRANĚ

Pro pochopení významu dobrovolných hasičů pro rozvoj obce je potřeba si také vysvětlit dobrovolnictví a jeho místo v požární ochraně v České republice, ale i význam dobrovolníků v požární ochraně.

2.1 Pojem dobrovolnictví

Dobrovolnictví obecně upravuje zákon č. 198/2002 Sb., *o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů*. Podle § 3 „dobrovolníkem může být fyzická osoba, která je starší 15 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby na území České republiky, nebo fyzická osoba starší 18 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby v zahraničí, která se na základě svých vlastností, znalostí a dovedností svobodně rozhodne poskytovat dobrovolnickou službu.“

Neexistuje však jediná definice tohoto slova, ale podle Tošnera a Sozanské (2006: 18) s odkazem Deckkera a Halmana (2003) mají různé definice tři společné prvky, a to že dobrovolnictví je:

- nepovinné,
- neplacené,
- ve prospěch druhých.

Nepovinné dobrovolnictví spočívá v tom, že lidé dobrovolnickou práci vykonávají ve svém volném čase dobrovolně. Nejsou tedy k výkonu práce nikým a ničím nuceni.

Neplacené dobrovolnictví znamená, že dobrovolníci práci vykonávají bez nároku na finanční nebo jinou odměnu. Odměnou může být i pochvala či uznání.

Dobrovolnictví je vykonáváno **ve prospěch druhých**, tedy ve veřejném a společenském zájmu. Ovšem dobrovolník to může vykonávat i pro svůj vlastní prospěch (dobrý pocit z pomoci).

Tošner a Sozanská (2006: 18) vymezují dobrovolnictví touto definicí: „*Dobrovolnictví není obětí, ale přirozený projev občanské zralosti. Přináší konkrétní pomoc tomu, kdo ji potřebuje, ale zároveň poskytuje dobrovolníkovi pocit smysluplnosti, je zdrojem nových zkušeností a dovedností a obohacením v mezilidských vztazích.*“ Dobrovolnictví je bezplatně poskytovaná pomoc či služba druhým, kteří ji v dané situaci potřebují více než my. Dobrovolnictví má více forem, vždy je ale dobrovolné, neplacené a ve prospěch druhých.

Z časového hlediska Tošner a Sozanská (2006: 40) vymezují dobrovolnictví jako:

- Jednorázové akce – pořádají se jednou či několikrát do roka, formou kampaní či benefičních koncertů za účelem přilákání nových dobrovolníků;
- Dlouhodobá dobrovolná pomoc – poskytována dobrovolníkem pravidelně a opakovaně, jedná se o tzv. formu dobrovolného závazku;
- Dobrovolná služba – dobrovolný dlouhodobý závazek dobrovolníka na několik let vykonávat dobrovolnou službu, obvykle v zahraničí.

Tošner a Sozanská (2006: 35) je dobrovolník: „*Člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.*“ Frič (2001:) uvádí, že: „*Dobrovolník dostane svoji odměnu, i kdyby ji nechtěl (např. ve formě uznání od ostatních).*“ Například dobrovolný hasič získá odměnu tím, že se požár nerozšíří na jeho nemovitost. Odměnou je tedy, že si ochrání svůj dům. Odměnou je také uznání a pochvala od ostatních občanů v obci.

Dle Balabána s odkazem na Stejskala, (2015: 266–267) sféra záchranářství, požární ochrany, humanitární pomoci a dobrovolnictví při mimořádných událostech a krizových situacích zahrnuje nejširší a nejvíc různorodou množinu činností a organizačních forem. Tradiční organizace jsou dlouhodobé, školí a trénují své členy, a ti pak své zkušenosti a dovednosti využívají pro ochranu, záchranu a bezpečnost jako praktickou veřejnou službu – dobrovolní hasiči, dobrovolné záchranné služby a specifické záchranné služby (vodní, horská, kynologický atd.). Poskytují své služby při každodenních nouzových situacích (požáry, dopravní nehody atd.), i při rozsáhlých katastrofách přírodního charakteru (povodně, bouře, zemětřesení) či lidského charakteru (teroristický útok, technologická havárie, válka). Nárazové dobrovolnictví spouštěné závažnou mimořádnou událostí nebo krizovou situací se dělí na dobrovolníky permanentní, kteří jsou registrovaní, školení a vycvičení a s příslušností k občanským organizacím, orgánům státní správy či samosprávy nebo veřejným bezpečnostním institucím (různé zálohy a smluvní partneři), nebo spontánní dobrovolníky, bez školení a příslušnosti ke konkrétní organizaci, jejich pomoc poskytují sami bez vyzvání, nebo jsou o ni požádáni.

Dle Friče, (2016: 15–19) se občanské organizace dělí na:

- servisní;

- advokační.

Servisní funkce představuje poskytování služeb klientům, tj. přímé řešení veřejných problémů. **Advokační funkce** zastupuje boj za práva, tj. zasahování do rozhodování o řešení veřejných záležitostí (jak na úrovni jednotlivých veřejných politik, tak na úrovni stranické politiky). Ostatní funkce¹ by bez základních funkcí zanikly. Obě základní funkce mohou občanské organizace realizovat buď dovnitř (v zájmu okruhů svých členů, sympatizantů či zaměstnanců), anebo navenek (v zájmu veřejnosti, společnosti, lidstva). Občanské organizace můžeme členit na vzájemně a obecně prospěšné, a to pro to, že v praxi mají buďto zájem individuální nebo veřejný. Kombinace principů funkčního zaměření a sledovaného zájmu vymezuje čtyři základní segmenty občanského sektoru ukazuje tabulka č. 1. Tabulka č. 1 má čtyři segmenty.

Tabulka 1 Typologie občanských organizací v České republice

Funkce:	Sledovaný zájem:	
	<i>Vzájemně prospěšný</i>	<i>Obecně prospěšný</i>
<i>Servisní</i>	1. Tradiční zájmové organizace	2. Nové servisní organizace
<i>Advokační</i>	3. Tradiční advokační organizace	4. Nové advokační organizace

Zdroj: upraveno podle Frič, 1998: 7

Podle Friče (2016: 15–19) do prvního segmentu typologie občanských organizací řadíme tradiční zájmové organizace“, tedy spolky a sdružení, které zastřešují servis pro uskutečnění volnočasových a komunitních činností svých členů v odvětví sportu, kultury, rekreace, chovatelství a zahrádkářství. Druhý segment tvoří nové servisní organizace poskytující služby, jako jsou sociální a zdravotní péče, vzdělávání, humanitární pomoc a charita. Třetího segment zastřešuje tradiční advokační organizace, tj. odbory, zaměstnanecké svazy, komory a politické strany, které hájí zájmy svých členů. Čtvrtý

¹ Ostatní funkce (např. inovační, expresivní, komunitní nebo demokratizační) se nedají vykonávat jinak než prostřednictvím poskytování služeb nebo obhajoby zájmů.

segment má na starost nové advokační organizace, tj. nově vznikající organizace nových sociálních hnutí na ochranu životního prostředí a práv zvířat, ochranou lidských a občanských práv (práv spotřebitelů, minorit apod).

Sbory dobrovolných hasičů, zřizovaných podle z. č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, řadíme do tradičních zájmových organizací. Tradiční zájmové organizace jsou neziskové organizace, v nichž profesionalizace a tradiční aktivismus hraje nejmenší roli (Frič, 2020).

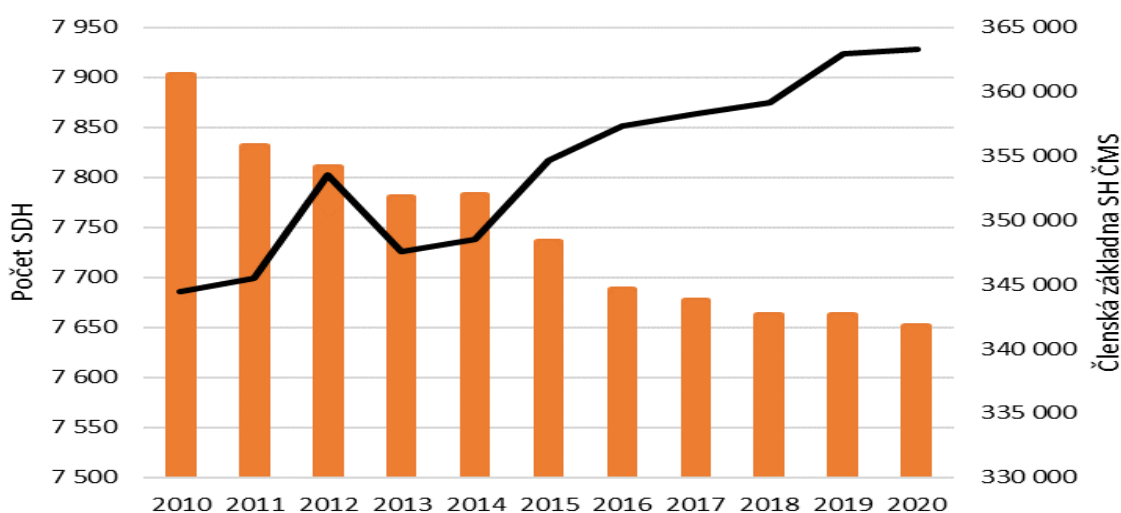
2.2 Dobrovolnictví v požární ochraně

Szaszo (2010: 11–29) uvádí, že první sbor dobrovolných hasičů u nás vznikl v roce 1854 v Zákupích. Počty sborů dobrovolných hasičů (SDH) postupně rostly a v roce 1874 jich bylo již 107. V 19. století byla požární ochrana spravována a dotována zejména obcí, stejně tak tomu je i v současnosti.

Dle Balabána s odkazem na Stejskala, (2015: 270) SDH jsou nejdůležitějším a společensky nejvíc zakotveným komponentem dobrovolné občanské participace v bezpečnostním systému ČR. Jejich řídicím rámcem je především Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS), dále Česká hasičská jednota a Moravská hasičská jednota. Tyto spolky vchází do veřejnoprávního vztahu v rámci Integrovaného záchranného systému.

Vývoj počtu sborů dobrovolných hasičů v České republice v letech 2010–2020 je uveden na obrázku č. 1. I přesto, že jsme si uvedli SDH jako nejpočetnější skupinu tradičních zájmových organizací, jejich počet klesá. Naopak členská základna SH ČMS roste.

Obrázek 1 Počet SDH v ČR a členská základna SH ČMS v letech 2010–2020

Zdroj: Výroční zpráva SH ČMS v letech 2010–2020

Z obrázku č. 1 je patrné, že od roku 2010 do roku 2020 počet sborů dobrovolných hasičů v České republice klesá, zaniklo 252 SDH. Hlavní roli hraje demografické stárnutí populace (Ješinová, 2019). Přestože počet SDH klesá, roste členská základna SH ČMS. V roce 2010 členská základna čítala 344 424 členů. O 10 let později, v roce 2020 členská základna měla 363 298 členů a z toho 97 397 členů bylo do 26 let. Děti a mládež tak tvoří jednu čtvrtinu členů, což SH ČMS řadí na jedno z předních míst mezi spolky organizované mládeže a dětí (Výroční zprávy SH ČMS, 2010–2020).

SDH je spolkem působícím na úseku požární ochrany a jeho právní status určuje zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*. Členství v SDH je dobrovolné, vzniká na základě přihlášky. SDH je právnickou osobou, má vlastní identifikační číslo organizace (IČO) a může činit samostatné právní úkony. Spolek finanční zdroje může užít libovolně, avšak musí to být v souladu s posláním sdružení. Zdroje financování jsou tvořeny členskými příspěvky, dobrovolnou prací členů, dary od fyzických a právnických osob, podnikatelskou činností, dotacemi, příspěvky a další podporou od státu nebo orgánů územně správních celků (SDH Rohoznice, 2022).

JSDHO je založena a řízena obcí v samostatné působnosti. Členství v JSDHO je dobrovolné, vzniká na základě smluvního vztahu mezi fyzickou osobou a obcí. JSDHO není právnickou osobou, nemá IČO a nemůže činit samostatné právní kroky. JSDHO je financována výhradně obcí a pro zásahovou činnost používá majetek obce. Obec musí udržovat její akceschopnost, zabezpečovat odbornou přípravu členů JSDHO a také jejich materiální a finanční potřeby (SDH Rohoznice, 2022).

Jednotky požární ochrany se také dělí podle územní a místní působnosti. Jednotky s územní působností zasahují i mimo území svého zřizovatele. Mezi ně řadíme JPO I, JPO II, JPO III. Jednotky s místní působností zasahují zejména na území svého zřizovatele. V ojedinělých případech, zejména při rozsáhlých mimořádných událostí, jsou povolávány k výjezdu i mimo území své obce. Mezi tyto jednotky patří JPO IV, JPO V, JPO VI. Tabulka č. 2 znázorňuje operační hodnoty jednotek požární ochrany.

Tabulka 2 Operační hodnoty jednotek požární ochrany v roce 2020

Kategorie jednotky PO	JPO I	JPO II	JPO III	JPO IV	JPO V	JPO VI
Doba výjezdu (min)	2	5	10	2	10	10
Územní působnost (min)	20	10	10	X	X	X
Počet jednotek PO	238	202	1339	94	5802	256
Druh jednotky PO	HZS kraje	SDH obce	SDH obce	HZS podniku	SDH obce	SDH podniku

Zdroj: ročenka HZS ČR, 2020

Podle tabulky č. 2 je zřejmé, že největší četnost mají JPO V, jejichž počet činí 5802 jednotek. Druh jednotky požární ochrany jsou SDH obce, jejichž doba výjezdu je 10 minut a mají místní působnost, tedy jsou orientovány pouze na území svého zřizovatele. Druhou nejpočetnější skupinou jsou JPO III s 1339 jednotkami. Jedná se také o SDH obce, ale již s územní působností, tedy mohou zasahovat i mimo území svého zřizovatele s dobou výjezdu 10 minut.

Podle Viláška a kol. (2014: 37) pro účely plošného pokrytí území ČR jednotkami požární ochrany se podle operační hodnoty dělí jednotky požární ochrany do šesti kategorií:

- **JPO I**, tedy jednotka Hasičského záchranného sboru ČR vyjíždí buďto s jedním nebo až třemi družstvy o zmenšeném početním stavu (1+3) nebo (1+5). JPO I svojí speciální technikou poskytují obcím pomoc v území své působnosti. Zpravidla 20 minut jízdy z místa dislokace a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 2 minut.
- **JPO II**, tedy jednotka sboru dobrovolných hasičů obce vyjíždí s družstvem o zmenšeném početním stavu v určité obci s počtem obyvatel nad 1000. Zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace a dobou výjezdu do 5 minut od vyhlášení poplachu.
- **JPO III**, tedy jednotka sboru dobrovolných hasičů obce vyjíždí s družstvem o zmenšeném početním stavu v určité obci s počtem obyvatel nad 1000. Zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace a dobou výjezdu do 10 minut od vyhlášení poplachu.
- **JPO IV**, tedy jednotka hasičského záchranného sboru podniku, kterou založila právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba a která po písemné dohodě na výzvu operačního střediska HZS ČR poskytuje specifickou techniku.
- **JPO V**, tedy jednotka sboru dobrovolných hasičů obce, kteří vyjíždí s družstvem o zmenšeném počtu.

- **JPO VI**, tedy je jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

Podle metodiky zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů obce (Ministerstvo vnitra, generální ředitelství HZS ČR, 2014) řeší jednotky požární ochrany tyto úkoly:

- požární zásah;
- záchranné práce;
- práce na úseku ochrany obyvatelstva;
- poskytuje zprávy o svém výjezdu a zásahu.

Požární zásah je činnost, která nejprve směřuje k lokalizaci požáru a poté až k jeho likvidaci, kdy je ukončeno nežádoucí hoření. Definice požárního zásahu vychází ze zákona č. 133/ 1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů. Náplní **záchranných prací** jednotek požární ochrany při mimořádných událostech je odvracení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, což vede k přerušení jejich příčin, zejména ve vztahu ohrožení k chráněným aktivům, kterými jsou život, zdraví, majetek a životní prostředí. Příkladem mimořádné události jsou živelní pohromy (povodně, požáry, zemětřesení). **Práce na úseku ochrany obyvatelstva**, kterými jsou například, evakuace osob, označování oblastí s výskytem nebezpečných látek, varování obyvatel, dekontaminace postižených obyvatel nebo majetku, humanitární pomoc obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití. Můžeme říci, že se jedná o civilní ochranu, jejímž cílem je minimalizovat negativní dopady mimořádných událostí na životy a zdraví lidí (Metodika zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů obce 2014).

Jednotky poskytují **zprávy o výjezdu a zásahu** územně příslušnému operačnímu a informačnímu středisku HZS kraje. Jednotka SDH obce vyjíždí k zásahu v okamžiku, kdy je vyhlášen poplach. Jednotka potřebuje získat klíčové informace o druhu zásahu, adrese místa zásahu, silách a prostředcích jednotky vysílané k zásahu pod vedením určeného velitele a další upřesňující okolnosti události, která zásah vyvolala. Každý sbor dobrovolných hasičů má povinnost jednou za rok podávat hlášení o své činnosti SH ČMS. Sbor vyhotovuje hlášení o činnosti SDH, ve kterém jsou uvedeny všechny vykonané práce sboru za uplynulý rok. Podle metodiky zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů obce (Ministerstvo vnitra, generální ředitelství HZS ČR, 2014) se v hlášení vykazuje:

- údržba výzbroje a výstroje;

- údržba vodních zdrojů;
- údržba a výstavba hasičského zařízení;
- kulturní a společenské akce;
- pomoc obcím;
- propagace požární ochrany;
- preventivní a výchovná činnost;
- prevence požární hlídky;
- příprava odbornosti členů SDH;
- pomoc v období extrémního sucha.

Údržba výzbroje a výstroje je činnost, kterou hasič udržuje své osobní věci a náčiní sboru v pořádku, tedy aby bylo vše připraveno kdykoliv k zásahu. Jedná se například o údržbu požárního automobilu, hadic a ostatního náčiní, ale také požárních obleků, přileb a dýchacích zařízení k zásahu.

Údržba vodních zdrojů je činnost na vodních nádržích. Hovoříme například o opravě dna. Účelem je, aby ve vodních nádržích byl vždy dostatek vody potřebný pro zásah.

Údržba a výstavba hasičského zařízení je činnost spojená s požární stanicí či zbrojnicí. Mezi činnosti můžeme zařadit například výměnu oken či vrat, opravu střechy nebo výstavbu nové požární zbrojnice.

Kulturní a společenské akce jsou akce, jejichž pořadatelem je SDH. Cílem je zapojit obyvatele do kulturního dění v obci. SDH na akcích zajišťují především její bezpečnost. Sbory pořádají například plesy a zábavy, Den dětí, pálení čarodějnic a Mikulášské besídky.

Pomoc obcím je práce prováděna na území obce. Patří sem sekání travnatých ploch, kácení stromů nebo odklizení sněhu.

Propagace požární ochrany je prováděna prostřednictvím schůzek ve školách nebo s důchodci. Členové sboru se snaží posluchače seznámit s požární ochranou a následujícím postupem k uhašení, nebo alespoň zmírnění požáru.

Preventivní a výchovná činnost je činnost, která je primárně zaměřena na výchovu dětí a vzdělání občanů. Hasiči v oblasti požární ochrany pořádají přednášky.

Prevence požární hlídky jsou hlídky, které se zřizují v období sucha, kdy hrozí nebezpečí vzniku požáru. Příprava odbornosti členů sboru dobrovolných hasičů formou kurzů nebo školení členů sborů.

Pomoc v období extrémního sucha je činnost prováděna v případě vzniku této situace. Při extrémním suchu by měl každý dbát zvýšené opatrnosti a být zodpovědný při manipulaci s otevřeným ohněm.

V tabulce č. 3 jsou uvedeny jednotlivé okruhy činností, rozdělené do tří skupin . Jedná se o:

- bezpečnostní funkce (požární ochranu);
- pomoc obcím;
- kulturní a společenské akce.

Bezpečnostní funkce má za cíl zajistit bezpečnost v obci. Hlavním aktérem, který zajišťuje bezpečnost v obci je SDH.

Pomoc obcím je práce prováděna na území obce. Patří sem sekání travnatých ploch, kácení stromů nebo odklizení sněhu.

Kulturní a společenské akce jsou akce, které v obci pořádají občanské organizace. Akce jsou pořádány s účelem vytvoření kulturního dění v obci a zapojení obyvatel.

V tabulce č. 3 je také uveden počet odpracovaných hodin dobrovolných hasičů v letech 2018–2020 v oblasti požární ochrany, pomoci obcím a kulturní činnosti.

Tabulka 3 Počet odpracovaných hodin sborů dobrovolných hasičů v letech 2018–2020

Aktivita SDH	Počet odpracovaných hodin		
	2018	2019	2020
POŽÁRNÍ OCHRANA			
Údržba výzbroje a výstroje	544 522	558 242	427 385
Údržba vodních zdrojů	92 761	94 506	67 458
Údržba a výstavba hasičského zařízení	288 944	288 907	224 136
Propagace požární ochrany	93 684	91 810	60 912
Preventivní a výchovná činnost	81 444	84 059	51 253
Preventivní hlídky a dohledy	109 010	98 509	38 635
Příprava odbornosti členů SDH	313 232	346 723	230 879
Pomoc v období extrémního sucha	77 878	63 462	21 903
POMOC OBCÍM			
Pomoc obcím	267 296	281 130	269 563
KULTURNÍ AKCE			
Kulturní a společenské akce	879 815	925 173	424 744
Aktivita celkem	2 748 586	2 832 521	1 816 868

Zdroj: Výroční zpráva SH ČMS v letech 2018–2020

Podle Friče (2016: 15–19) občanské organizace řadíme do čtyř sektorů. Sbor dobrovolných hasičů spadá do servisních tradičních organizací, a to především v oblasti požární ochrany a pomoci obcím, a nových servisních organizací, zejména z hlediska kulturní činnosti. Z tabulky 3 vyplývá, že ve výkonech dobrovolníků převažuje servisní činnost a s ní spojené činnosti s požární ochranou, které činí 62 %. Jsou jimi například údržba výzbroje a výstroje, údržba vodních zdrojů, údržba a výstavba hasičských zařízení, preventivní a výchovná činnost, příprava odbornosti členů SDH a pomoc v období extrémního sucha. Zájmová činnost v podobě kulturních a společenských akcí tvoří 23 %. Do kulturních akcí řadíme například pořádání plesů, akcí pro děti a mládež, jako jsou mikulášská besídka, pálení čarodějnic, Den dětí. Pomoc obcím tvoří zhruba 15 % jejich činnosti. Pomoc obcím je na posledním místě s nejmenším počtem odpracovaných hodin, nejedná se o obvyklou činnost.

3. VÝZNAM SDRUŽENÍ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ PRO ROZVOJ OBCE MLADĚJOV NA MORAVĚ (případová studie)

Poté, co jsme si ukázali, jaký význam mají hasiči pro rozvoj a bezpečnost na venkově, můžeme analyzovat a zhodnotit formou případové studie význam sdružení dobrovolných hasičů pro rozvoj a bezpečnost obce Mladějov na Moravě.

3.1 Metodologie případové studie

Remr (2017: 201) s odkazem na Hitchcock a Hughes (1995) vymezuje případovou studii jako „*hloubkovou studii jedné nebo několika instancí jevu v jeho reálném kontextu, která reflektuje perspektivy participantů. Případová studie se vyznačuje zaměřením na určité subjekty nebo objekty.*“ Za vlastnosti případové studie považuje:

- bohatý a všestranný popis událostí se vztahem k případu;
- chronologický postup při vyprávění o událostech rozhodujících v případě;
- míšení popisu událostí s jejich analýzou;
- směřování vůči jednotlivých aktérům nebo jejich skupinám s cílem pochopit jejich vnímání událostí;
- osobní angažovanost na případě v podobě výzkumníku;
- bohaté vykreslení případu.

Podle Roberta K. Yina (2003: 13) je případová studie „*empirické vyšetřování zkoumající současný jev v rámci jeho přirozeného prostředí, obzvláště kdy nejsou hranice mezi jevem a prostředím jasně zřejmé.*“ Případovou studii rozděluje na exploratorní, explanatorní a deskriptivní. Exploratorní (průzkumná) případová studie zkoumá příčinné vztahy odehrávající se v reálném životě. Explanatorní (vysvětlující) případová studie podává vysvětlení případů za pomoci rozebrání jeho jednotlivých příčinných řetězců. Mareš (2015: 121) uvádí, že cílem deskriptivní (popisné) případové studie je podat co nejkompaktnější popis určitého jevu.

Podle Roberta K. Yina (2003: 13) se dále případové studie dělí na jednopřípadové a vícepřípadové; dále se dělí na srovnávací a nesrovnávací. Tato případová studii je jednopřípadovou, nesrovnávací studií, jejímž předmětem je obec Mladějov na Moravě, kde v občanském sektoru působí několik aktérů endogenního rozvoje. Za nejdůležitějšího aktéra

v této případové studii je považován SDH Mladějov na Moravě jako nástroj podporující endogenní rozvoj v rámci strategie MAS v programovacím období 2014–2020 (MAS, 2014).

Takto je bakalářská práce deskriptivní a zároveň exploratorní, jednopřípadovou, nesrovnávací případovou studií, kde cílem je zhodnotit význam sdružení dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj obce Mladějov na Moravě, a to v kontextu historického vývoje sboru dobrovolných hasičů v obci a rozvoje obce a požadavků na udržení rozvoje obce vyplývajících ze záměrů MAS Moravskotřebovsko a Jevíčsko, o.p.s. Rozvoj v obci podporuje MAS, které mají zajistit přístup k finanční zdrojům z IROP určené pro potřeby regionální rozvojové politiky. Tato případová studie zodpovídá výzkumnou otázku: „*Jak velký význam má sbor dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj v obci Mladějov na Moravě?*“

Případová studie se soustředí zejména na programovací období 2014–2020, kdy komunitně vedený rozvoj byl veden podle strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Moravskotřebovsko a Jevíčsko pro období 2014–2020 (MAS, 2014). Protože komunitně vedený rozvoj staví na aktivitě občanských organizací a občanské participaci v obci, je pozornost věnována zejména sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě.

Ke studii činnosti SDH Mladějov na Moravě byla využita zejména kronika SDH Mladějov na Moravě, která popisovala informace od roku 1971. Dále byla využita data a informace z ročenek Hasičského záchranného sboru České republiky a Hasičského záchranného sboru Pardubického kraje, data z výročních zpráv Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska v letech 2000–2020. Případová studie dále využívá data z Českého statistického úřadu, zejména data ze sčítání lidu, domu a bytu. Potřebné informace o obci Mladějov na Moravě a jejím hospodaření byly nalezeny na webu obecního úřadu Mladějov na Moravě. Součinnost poskytli i obecní úřad Mladějov na Moravě, starosta SDH Mladějov na Moravě, předsedkyně Českého červeného kříže Mladějov na Moravě a trenér fotbalového týmu mužů TJ TATRAN Mladějov na Moravě.

3.2 MAS Moravskotřebovsko a Jevíčsko o.p.s. – obec Mladějov na Moravě

MAS Moravskotřebovsko a Jevíčsko o.p.s. byla založena v prosinci 2006. Účelem je rozvoj regionu, a to nejen na úrovni obcí, ale i formou zapojení regionálních aktérů, jako jsou podnikatelé, neziskové organizace a aktivní občané. Cílem MAS je rozvíjet region prostřednictvím podpory projektů, které vybírají právě lidé, kteří v regionu žijí, kteří jej znají a vědí, co region potřebuje. Území působnosti MAS se rozprostírá v jihovýchodním cípu Pardubického kraje, který společně s krajem Královéhradeckým a Libereckým tvoří Region

soudržnosti NUTS II Severovýchod. MAS působí na území 33 obcí a měst svitavského okresu. Mezi tyto obce patří i Mladějov na Moravě. Další obce, které patří v kontextu do MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s. jsou: Bělá u Jevíčka, Bezděčí, Biskupice, Borušov, Březina, Březinky, Dětrichov, Dlouhá Loučka, Gruna, Hartinkov, Chornice, Janůvky, Jaroměřice, Jevíčko, Koruna, Křenov, Kunčina, Linhartice, Malíkov, Městečko Trnávka, Mladějov na Moravě, Moravská Třebová, Radkov, Rozstání, Rychnov na Moravě, Slatina, Staré Město, Třebov, Útěchov, Víska u Jevíčka, Vranová Lhota, Vrážné, Vysoká (MAS, 2022). Poloha obcí MAS je znázorněna na obrázku č. 2.

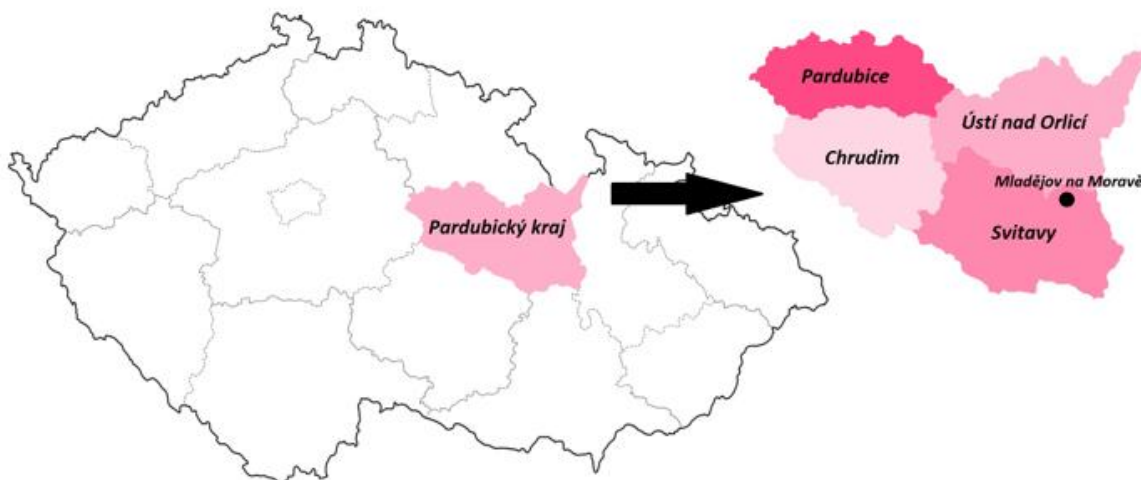
Obrázek 2 Mapa obcí MAS Moravskotřebovsko a Jevíčka o.p.s.

Zdroj: MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s.

MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s. sdružuje občany, nestátní neziskové organizace, podnikatele a subjekty veřejné správy, které působí v rámci jejího území (MAS, 2022). Obec Mladějov na Moravě se nachází v okrese Svitavy v Pardubickém kraji a řadí se ke sdružení obcí regionu Moravskotřebovsko a Jevíčka a jeho poloha je znázorněna na obrázku č. 2 a 3.

Obrázek 3 Poloha obce Mladějov na Moravě

Zdroj: vlastní zpracování

Obec Mladějov na Moravě je uváděna pod LAU CZ0533 578401 a její katastrální výměra je 9,26 km² (Obecní úřad Mladějov na Moravě, 2022). Tvar katastru obce zobrazuje obrázek č. 4.

Obrázek 4 Obec Mladějov na Moravě

Zdroj: Mapy.cz

Obec Mladějov na Moravě je obec se samostatnou působností. Orgány obce jsou starosta obce, zastupitelstvo obce, Finanční výbor zastupitelstva obce a Kontrolní výbor

zastupitelstva obce. V obci je pobočka České pošty, mateřská škola, obchod s potravinami, knihovna, kulturní sál, fotbalové hřiště, dětské hřiště pro nejmenší a požární stanice JPO III.

V obci probíhá silnice III. třídy. V obci také probíhá železniční trať s číslem 017, která zajišťuje dopravu obyvatel mezi Českou Třebovou – Moravskou Třebovou – Chornice – Dzbel, Velké Opatovice – Chornice. Vlaková doprava je zásadní pro žáky základních a středních škol, kteří každodenně do školských zařízení dojíždějí. Nejvíce dětí dojíždí na základní školu do obce Kunčiny.

Přínos pro obec a turistický ruch v regionu mají dvě neziskové organizace: Průmyslové muzeum Mladějov, z.s a Mladějovskou průmyslovou dráhu, z.s.. Průmyslové muzeum Mladějov, z.s. založené v roce 2002 spravuje areál bývalého šamotového závodu v Mladějově (těžba místního uhlí a lupku do roku 1991). Také má na starost téměř 11 km dlouhou úzkorozchodnou dráhu o rozchodu 600 mm a část bývalého důlního areálu na Hřebči.

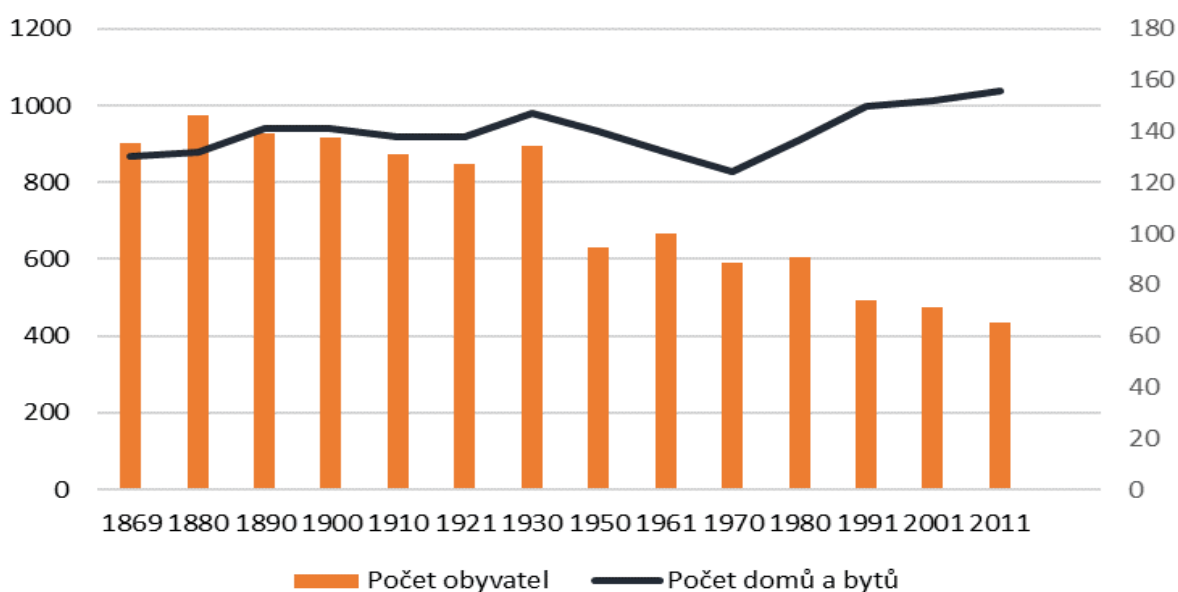
Mladějovská průmyslová dráha, z.s. byla založena v roce 2005 a je provozovatelem dopravy na úzkorozchodné železnici mezi bývalou šamotkou v Mladějově a zrušenými doly na Hřebči (Mladějov na Moravě, 2022). Ve spolupráci se Sekcí vojenské historie Společnosti Renata každý rok pořádá bitvu Mladějov Blosdorf 1917. Společnost spolupracuje s místními hasiči, kteří zajišťují bezpečnost právě i při konání bitvy. Také organizují parkování automobilů, aby byl zajištěn bezpečný průjezd zasahujících složek.

Místní hasiči zajišťují bezpečnost i pro další podniky, působící v obci. Jsou jimi například společnost BIOMAC s. r.o., která je jedním z předních českých výrobců normovaných ekologických paliv z biomasy (dřevěné brikety a pelety, palivové křbové dříví). Další společností je MACH DRŮBEŽ a. s., která se zabývá chovem, odchovem a líhni drůbeže.

V roce 2022 v obci Mladějov na Moravě žilo 446 obyvatel, z toho 219 mužů a 227 žen. Průměrný věk obyvatel je 42 let. Do 15 let v obci žije 81 dětí, z toho 39 chlapců a 42 dívek. Ve věku 15–65 let v obci žije 270 osob, z toho 131 mužů a 118 žen. Ve věku 66–89 let žije v obci 92 osob, z toho 39 mužů a 53 žen. Ve věku 90 let a více v obci žijí 3 osoby, z toho 1 muž a 2 ženy (Obecní úřad Mladějov na Moravě, 2022).

Obrázek č. 5 ukazuje vývoj počtu obyvatel v obci ve vztahu k počtu bytů a domů v obci od roku 1869.

Obrázek 5 Vývoj počtu domů a bytů v obci Mladějov na Moravě v letech 1869–2011

Zdroj: Český statistický úřad

Z obrázku č. 5 vyplývá, že počet obyvatel v obci od roku 1880 klesá, ovšem počet domů a bytů roste. Takto část bytového fondu je určena k rekreaci. Nedochází k demografickému rozvoji ve smyslu růstu počtu stálých obyvatel. Endogenní rozvoj sice nepřispívá k růstu počtu obyvatelstva obce, ale alespoň roste počet jednotek určených k rekreačnímu bydlení. Přinejmenším se počet obyvatel v obci zvětšuje o víkendech.

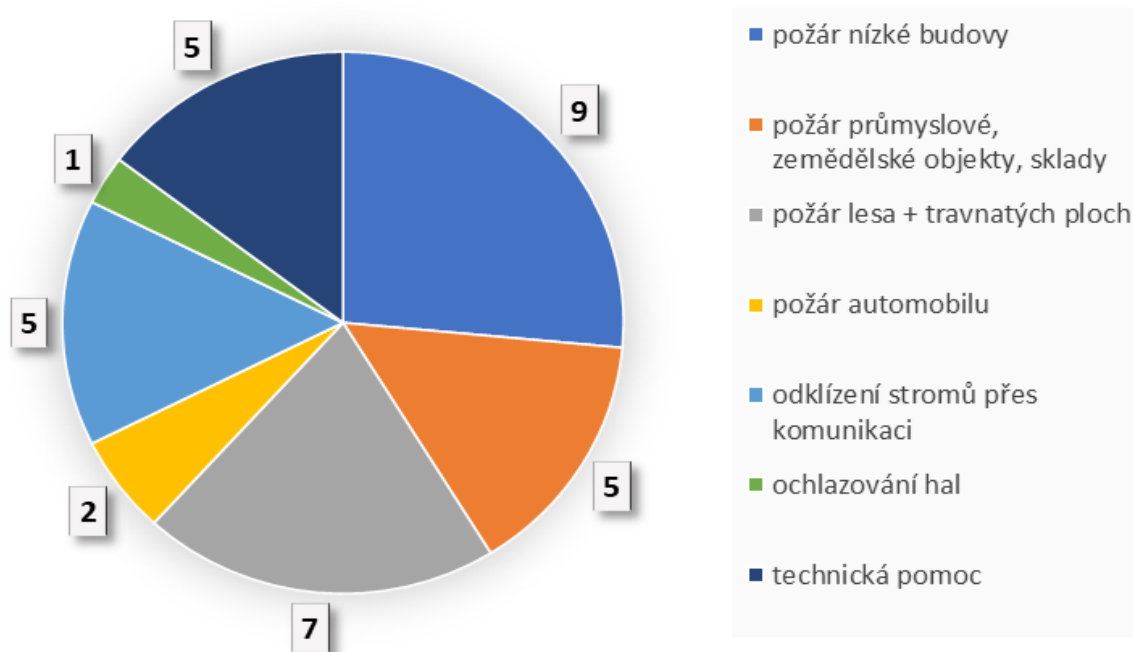
3.3 Bezpečnostní a rozvojová funkce SDH Mladějov na Moravě

Obec Mladějov na Moravě zřizují JPO III, která zajišťuje bezpečnostní funkci obce. Požární jednotka Mladějov na Moravě vznikla v roce 1945, kdy měla 26 aktivních členů, v roce 2022 měla 11 členů. JSDHO byla zřízena jako JPO III, integrována do Integrovaného záchranného systému a zařazena do systému plošného pokrytí území Pardubického kraje (Kronika SDH Mladějov na Moravě, 2022).

Hasiči mají od roku 2021 hasičskou cisternu CAS LIAZ 101 v hodnotě 540 000 Kč. Byla pořízena z dotace Pardubického kraje v hodnotě 300 000 Kč. JPO III má územní působnost. Zásahuje tedy na území své obce, ale i na území sousedních obcí. Spolupracuje také s Hasičským záchranným sborem České republiky (HZS ČR), Policií České republiky (PČR) a Zdravotnickou záchrannou službou České republiky (ZZS ČR). Do spolupráce se zapojovaly i samospráva, starosta obce, správce pozemní komunikace a Lesy ČR. Jednotka se pravidelně účastní taktických cvičení (Kronika SDH Mladějov na Moravě, 2022).

Počty zásahu, u kterých JPO III zasahovala v letech 2012–2020 zachycuje obrázek č. 6.

Obrázek 6 Počet zásahů JPO III Mladějov na Moravě v letech 2012–2020

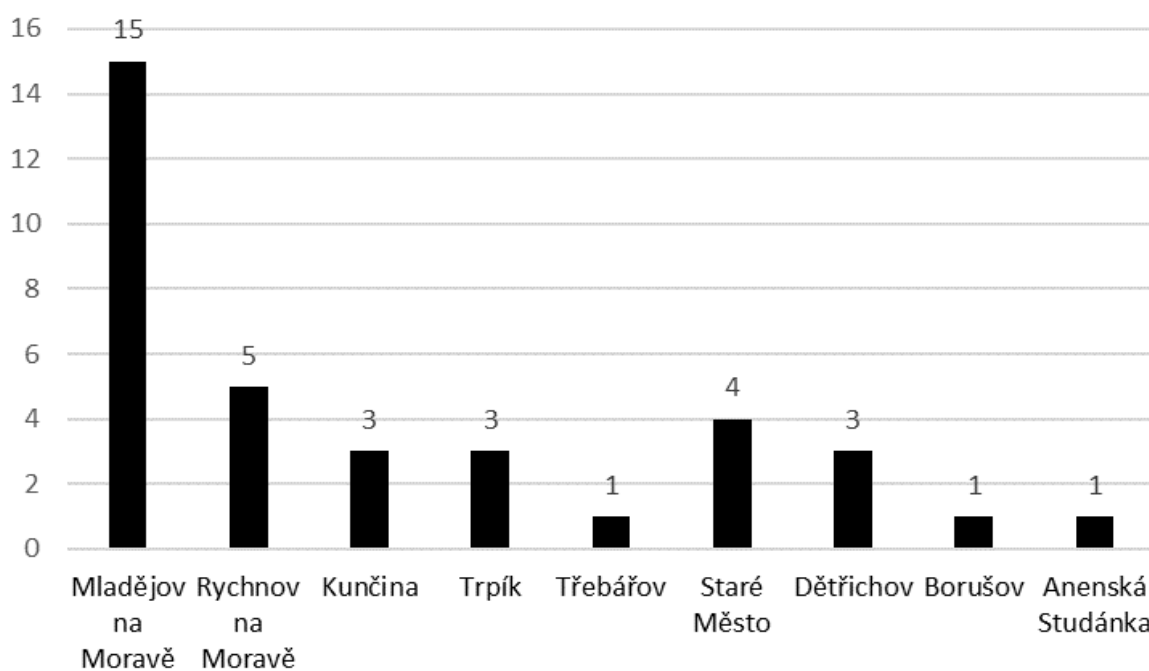

Zdroj: Výkazy JPO III Mladějov na Moravě

Podle výkazů JPO III Mladějov na Moravě v letech 2012–2020 byl nejčastějším typem zásahu je požár nízké budovy, statků, zemědělských objektů. Jednotka zasahovala u lesních požárů, požárů travnatých ploch a odklizení stromů spadlých na pozemní komunikaci. Také vyjíždí k dopravním nehodám, pokud je nehoda spojena s požárem. Také vyjíždí k dopravním nehodám, pokud je nehoda spojena s požárem. Jednotka poskytuje pomoc i firmě MACH DRŮBEŽ a. s. v podobě ochlazování hal vodou, kde by jinak došlo k udušení kuřic, nebo technická pomoc (Výkazy JPO III Mladějov na Moravě, 2012–2020).

Obrázek č. 7 podává přehled o územních zásazích JPO III na svém území Mladějov na Moravě, ale i v dalších sousedních obcích.

Obrázek 7 Místo zásahů JPO III Mladějov na Moravě v letech 2012–2020

Zdroj: Výkazy JPO III Mladějov na Moravě.

Z obrázku č. 7 vyplývá, že JPO III Mladějov na Moravě zasahovala celkem v devíti obcích. Celkem bylo provedeno 36 zásahů, z toho 15 zásahů v obci Mladějov na Moravě.

SDH Mladějov na Moravě jako spolek plní také rozvojovou funkci. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko pro období 2014–2020 si za jeden ze strategických cílů zvolila: „Živý region, tedy udržení aktivního života v obcích“. Specifickým cílem bylo: „Zlepšit podmínky pro spolkovou činnost v obcích“ (MAS, 2014).

Mezi část zavedených opatření MAS v oblasti spolkové činnosti v obcích patřila podpora práce s dětmi a jejich rodiči, podpora propagace činnosti spolků a sportovních klubů, komunitní práce s dětmi v obcích, podpora udržení spolků a sportovních klubů formou propagace jejich činností, podpora činnosti nositelů kultury v obcích. Tato opatření byla financována z krajských, místních a vlastních zdrojů. Dále v projektu MAS byla podpořena modernizace vybavení potřebného k provozování činnosti spolku nebo sportovního klubu, modernizace potřebného vybavení mladým hasičům i ostatním členům spolkové činnosti v obcích, stejně tak sportovcům, technické vybavení pro spolky, potřebné zázemí pro činnost spolků (MAS, 2014).

Dobrovolní hasiči tvoří největší organizovaný spolek v regionu. Navíc členská základna SH ČMS je tvořena z 25 % mladými členy, a proto bylo logické, že MAS využívá pro

komunitně vedený rozvoj sdružení dobrovolných hasičů. Dalším z důvodů bylo, že hasiči v obcích mají největší členkou základnu a velká organizovanost obyvatelstva ve spolku vytváří dostatečnou kapacitu pro to, aby pořádaly společenské akce.

3.4 Aktéři občanského sektoru v obci Mladějov na Moravě

Vedle dobrovolných hasičů se v obci nacházejí také další aktéři občanského sektoru. Z kroniky SDH Mladějov na Moravě vyplývá, že na území Mladějov na Moravě před rokem 1990 působily pouze organizace, které byly součástí Národní fronty Čechů a Slováků (Kronika SDH Mladějov na Moravě, 2022). Jednalo se o:

- Socialistický svaz mládeže;
- Československý svaz tělesné výchovy a sportu;
- Československý svaz žen;
- Československý červený kříž;
- Svaz požární ochrany ČSSR.

Po roce 1990 některé spolky zanikly, ostatní spolky se transformovaly a působí v obci dodnes (Obecní úřad Mladějov na Moravě, 2022). V roce 2022 působilo v obci pět spolků:

- Honební společenstvo Mladějov na Moravě (myšlivci);
- Sportovní klub stolní tenis Rychnov na Moravě – Mladějov na Moravě;
- TJ TATRAN Mladějov na Moravě (fotbalisté);
- Český červený kříž;
- Sbor dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě (hasiči).

Takto v souladu s Fričovou typologií občanských organizací (2016: 15–19) na území obcí působí tři servisní tradiční zájmové organizace (SDH Mladějov na Moravě, TJ TATRAN Mladějov na Moravě, Sportovní klub stolní tenis Rychnov na Moravě – Mladějov na Moravě), jedna nová servisní organizace (Český červený kříž) a jedna nová advokátní organizace (Honební společenstvo Mladějov na Moravě).

Honební společenstvo Mladějov na Moravě vzniklo v roce 2007 v souladu se zákonem č. 512/1992 Sb., *o myšlivosti*, ve znění pozdějších předpisů a vykonává právo myšlivosti. Podle § 5 odst. 1. „*Právo myšlivosti je možno vykonávat pouze na honebních pozemcích,*

keré okresní úřad uznal za honitbu.“ Podle § 20 odst. 1. „Ochranou myslivosti se rozumí ochrana zvěře před nepříznivými vlivy, zejména před strádáním, škodlivými zásahy lidí, škodlivými zvířaty a ochrana mysliveckých zařízení.“ Podle téhož § 20 odst. 2 „Zajištění řádné ochrany myslivosti je povinností každého uživatele honitby; v rámci této povinnosti je uživatel honitby též povinen pro každých jejích 500 ha ustanovit mysliveckou stráž.“ Honební společenstvo má 4 členy, muže, a hospodaři na honitbě o rozloze 573 ha, všichni členové působí jako myslivecká stráž. Podle § 21 myslivecká stráž je oprávněna za účelem zjištění totožnosti zadržet osobu, kterou přistihne při neoprávněném výkonu práva myslivosti, také jí může odebrat zbraň, lovecké a chytací nástroje či ulovenou zvěř a vykázat ji z honitby. Myslivecká stráž spolupracuje s PČR. Jejich hlavní činností je řádné hospodaření se zvěří a péče o ni, zejména příkrmování v zimním období, budování a oprava krmelců, výkon myslivecké stráže a součinnost s policií (boj proti pytláctví), pravidelně se odebírají vzorky trusu zvířat jako prevence vzniku moru a dalších nemocí, likvidace uhynulých zvířat. Nejen že jejich hlavní činností je ochrana přírody, ale plní také bezpečnostní funkci formou prevence před nákazami zvířat likvidací jejich uhynulých těl. Zároveň se jedná o jediný spolek v obci, který má oprávnění vlastnit zbraň. Vzhledem k malému počtu členů nepořádají žádné kulturní, ani sportovní akce (Obecní úřad Mladějov na Moravě, 2022).

Sportovní klub stolní tenis Rychnov na Moravě – Mladějov na Moravě byl zřízen v roce 2017 a má 9 členů, z toho 2 ženy a 7 mužů. Jeho hlavní náplní je sportovní činnost. Působí v Regionálním přeboru svitavského okresu. Vedlejší činností je pořádání společenských a kulturních akcí; například turnaje ve stolním tenise Mladějovská pálka a Rychnovská příprava, které se konají v bývalé tělocvičně Rychnov na Moravě (Obecní úřad Mladějov na Moravě, 2022).

TJ TATRAN Mladějov na Moravě vznikl po druhé světové válce a má 45 členů, staví fotbalový tým mužů, který se účastní okresního přeboru Svitavy. Jeho hlavní náplní je sportovní činnost. Zápasy se zpravidla odehrávají o víkendu, kde jsou přítomni fanoušci domácího týmu. Fotbalová sezóna se skládá z jarního a podzimního kola. Tým mužů za sezónu odehraje 26 zápasů, z toho polovinu na domácím hřišti. Vždy v létě pořádají turnaj na počest zesnulých členů (TJ TATRAN MLADĚJOV, 2014).

Český červený kříž (ČČK) v obci Mladějov na Moravě vznikl z Československého červeného kříže v roce 1990 a je jednou z místních skupin oblastního spolku ČČK Svitavy. ČČK Má 59 členů, z toho 21 mužů, 38 žen. Podle Stanov ČČK § 6 je „*Posláním ČČK je*

zejména předcházet a zmírňovat utrpení, chránit zdraví, život a úctu k lidské bytosti, podporovat vzájemně porozumění, přátelství a mír mezi národy bez rozdílu národnostních, rasových, náboženských, třídních a politických a usilovat o naplňování základních principů hnutí Červeného kříže.“ Je také aktivní organizací, zaměřující svou činnost na akce pro děti a dospělé. Například v zimním období pořádá maškarní karneval. Ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou ČR, ČČK pořádá zdravotnické přednášky na téma první pomoci (Obecní úřad Mladějov na Moravě, 2022).

Sbor dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě byl založen v roce 1897. Má 90 členů, z toho 41 mužů, 25 žen, 24 osob (děti a mládež od 3 do 18 let). Jednotka požární ochrany vznikla v roce 1945. V roce 2022 měla pouze 11 členů. JSDHO byla založena jako JPO III a je zařazena do systému plošného pokrytí území Pardubického kraje. Vedle své bezpečnostní funkce podle zákona č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů, zajišťuje podle výkazu činnosti JPO III také pomoc obcím a kulturní činnost v obci (Kronika SDH Mladějov na Moravě, 2022).

Tradiční akcí SDH Mladějov na Moravě je organizace hasičského plesu. Výtěžek z plesu slouží pro obnovu vybavení SDH Mladějov na Moravě. Mezi místní akce patří v zimním období mikulášská nadílka, v jarním období pálení čarodějnic (30. 4.), v letním období oslavy Mezinárodní dne dětí (1. 6.) Vedle toho předává dary členům k události oslav svých životních jubileích. Příslušníci sboru provozují požární sport. V požárním sportu existují čtyři disciplíny. Běh na sto metrů s překážkami, štafeta 4 krát 100 metrů s překážkami, výstup do 4. podlaží cvičné věže a požární útok. Disciplíny jsou určeny pro různé věkové kategorie (muži, ženy, dorost, starší žáci a mladší žáci). Děti se účastní Ligy mladých hasičů. Sbor pravidelně pořádá každý rok v září víkendový memoriál Františka Malíška, kterého se účastní ostatní i sbory dobrovolných hasičů MAS, aby ještě naposledy v roce poměřily své síly. SDH také pravidelně prováděl politicko-výchovné přednášky na základní škole pro děti do roku 1985 a přednášky pro obyvatele, místní podniky (žně, topné období). Jedním z hlavních cílů, který byl stanoven již v roce 1985 je zvyšovat členskou základnu se zaměřením na mladou generaci (Kronika SDH Mladějov na Moravě, 2022).

V tabulce č. 4 jsou shrnuty výkony SDH Mladějov na Moravě za rok 2018, což byl poslední rok, který nebyl ovlivněn pandemií covid-19, například nemohly být pořádány soutěže a činnost kroužku byla pozastavena.

Tabulka 4 Počet odpracovaných hodin sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě v roce 2018

Druh aktivity	počet		
	akcí	členů	hodin
POŽÁRNÍ OCHRANA			
Údržba výzbroje a výstroje	10	5	30
Údržba vodních zdrojů	1	5	4
Údržba a výstavba hasičských zařízení	0	0	0
Propagace PO	2	4	4
Preventivní a výchovná činnost	0	0	0
Preventivní požární hlídky	6	7	36
Příprava odbornosti členů SDH	6	14	32
Pomoc v období extrémního sucha	3	2	6
POMOC OBCÍM			
Pomoc obcím	3	3	6
KULTURNÍ AKCE			
Kulturní a společenské akce	4	20	60
Aktivita SDH celkem	35	60	178

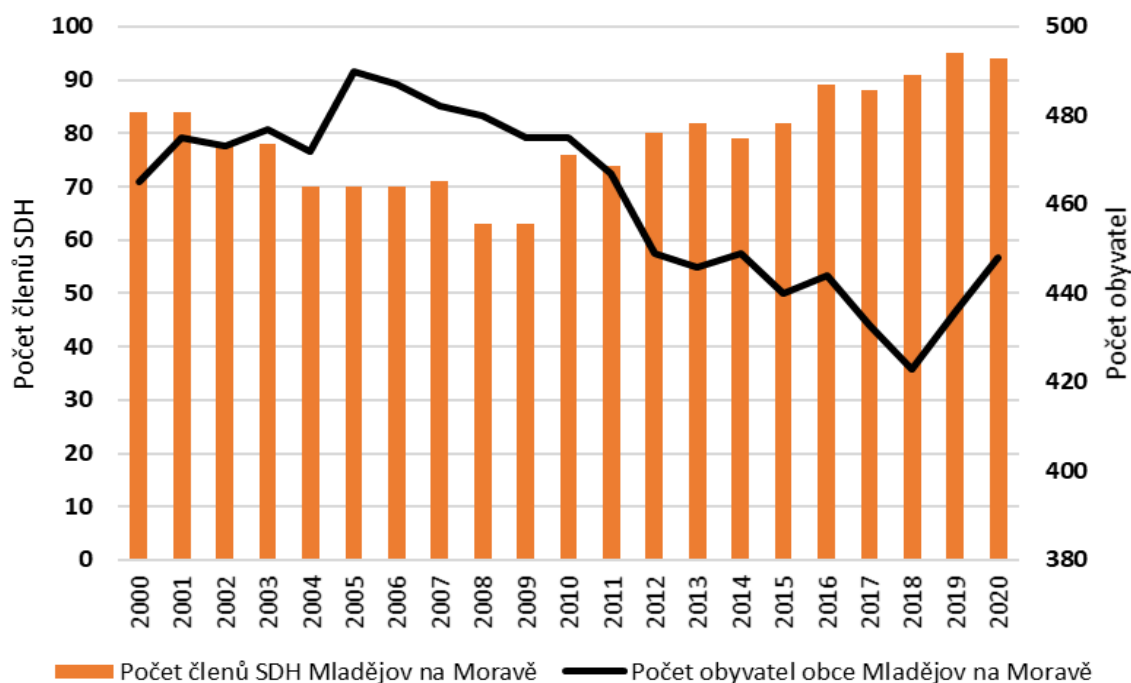
Zdroj: Hlášení o činnosti SDH Mladějov na Moravě v roce 2018

Z tabulky 4 vyplývá, že SDH Mladějov na Moravě v roce 2018 odpracoval v součtu 178 hodin servisní i zájmové činnosti. V servisní činnosti, jako jsou údržba výzbroje a výstroje, údržba vodních zdrojů, údržba a výstavba hasičských zařízení, preventivní a výchovná činnost, příprava odbornosti členů SDH a pomoc v období extrémního sucha bylo odpracováno 112 hodin, dvě třetiny odpracovaných hodin tvoří bezpečnostní funkce sboru. V oblasti činnosti, která se týče pomoci obcím, odpracovali pouze 6 hodin. Pomoc obcím se rozumí práce prováděné na území obce. Patří sem sekání travnatých ploch, kácení stromů nebo odklizení sněhu. V zájmové činnosti v podobě kulturních a společenských akcí bylo odpracováno 60 hodin, což je zhruba jedna třetina činností sboru.

S odkazem na tabulku č. 3 činnost SDH Mladějov na Moravě nevybočuje od činnosti SDH v České republice. Nejčastější činností je bezpečnostní funkce, poté kulturní činnost a na posledním místě je pomoc obcím s nejméně odpracovanými hodinami.

Důležitost SDH Mladějov na Moravě pro komunitní rozvoj si lze uvědomit z obrázku č. 8., kde je porovnán počet obyvatel v obci s členskou základnou SDH Mladějov na Moravě od roku 2000.

Obrázek 8 Počet obyvatel v Mladějově na Moravě a počet členů SDH Mladějov na Moravě v letech 2000–2020

Zdroj: ČSÚ a kronika SDH Mladějov na Moravě, 2000–2020

Z obrázku č. 8 je patrné, že roste počet členů SDH, ačkoliv počet obyvatel v obci klesá. Od roku 2005 počet obyvatel klesal, ale počet členů SDH Mladějov na Moravě rostl. Růst členské základny dobrovolných hasičů měl kladný vliv, jelikož skoro jedna třetina obyvatel obce byla členy, a tak zajišťovala bezpečnost obce a zvyšovala odolnost vůči rizikům.

3.5 Zhodnocení významu práce sdružení dobrovolných hasičů pro rozvoj obce Mladějov na Moravě

Velikost a činnost aktérů v roce 2018 vstupující do endogenního rozvoje v obci Mladějov na Moravě shrnuje tabulka č. 5.

Tabulka 5 Počet členů ve spolcích a počet akcí pořádaných spolky v obci Mladějov na Moravě v roce 2018

Spolek	Počet členů			Počet akcí za rok	Akce
Honební společenstvo Mladějov na Moravě	4			x	x
	D	Ž	M		
	0	0	4		
Sportovní klub stolní tenis Rychnov na Moravě – Mladějov na Moravě	9			2	Mladějovská pálka, Rychnovská příprava
	D	Ž	M		
	0	2	9		
TJ TATRAN Mladějov na Moravě	45			1	Fotbalový turnaj
	D	Ž	M		
	0	0	45		
Český červený kříž	59			2	Maškarní karneval, vzdělávací přednášky
	D	Ž	M		
	0	38	21		
SDH Mladějov na Moravě	90			5	Hasičský ples, Den dětí, pálení čarodějnic, mikulášská besídka, požární sport
	D	Ž	M		
	24	25	41		

Vysvětlivky:

D – děti, Ž – ženy, M - muži

Zdroj: Obecní úřad Mladějov na Moravě, 2018

Z tabulky č. 5 vyplývá, že největší občanskou organizací je SDH Mladějov na Moravě. Jedna třetina obyvatel obce jsou členy SDH Mladějov na Moravě. S odkazem na obrázek č. 8 počet členů SDH roste, je tomu tak proto, protože strategie MAS podpořila činnost tohoto spolku. V důsledku toho roste členská základna hasičů. Zájmová činnost mladých hasičů je podporována Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Dostávají finanční

prostředky na práci s dětmi a mládeží; například na volnočasové akce, tábory či pravidelné schůzky. Hlavním směrem podpory je požární sport (Paulasová, 2020: 42).

Bezpečnostní funkci v obci zastávají tři občanské spolky z pěti, jedna čtvrtina členů. Členové ČČK jsou připraveni poskytovat první pomoc, která je důležitou součástí zajištění bezpečnosti v obci. Honební společenstvo Mladějov na Moravě zajišťuje bezpečnostní funkci ve smyslu ochrany životního prostředí a práv zvířat, zamezení šíření nákazy zvířat, vyhledávání uhynulých zvířat. Také zajišťují mysliveckou stráž na území jejich honitby v obci. SDH Mladějov na Moravě, který zajišťuje bezpečnost v obci před vznikem nežádoucích mimořádných událostí. S odkazem na počet členů a vybavení největší význam pro bezpečnost obce má právě SDH Mladějov na Moravě. Hlavní činností sportovních klubů TJ TATRAN Mladějov na Moravě a Sportovní klub stolní tenis Rychnov na Moravě – Mladějov na Moravě je sportovní činnost na rekreační úrovni. Ve spolcích působí zhruba polovina obyvatel obce.

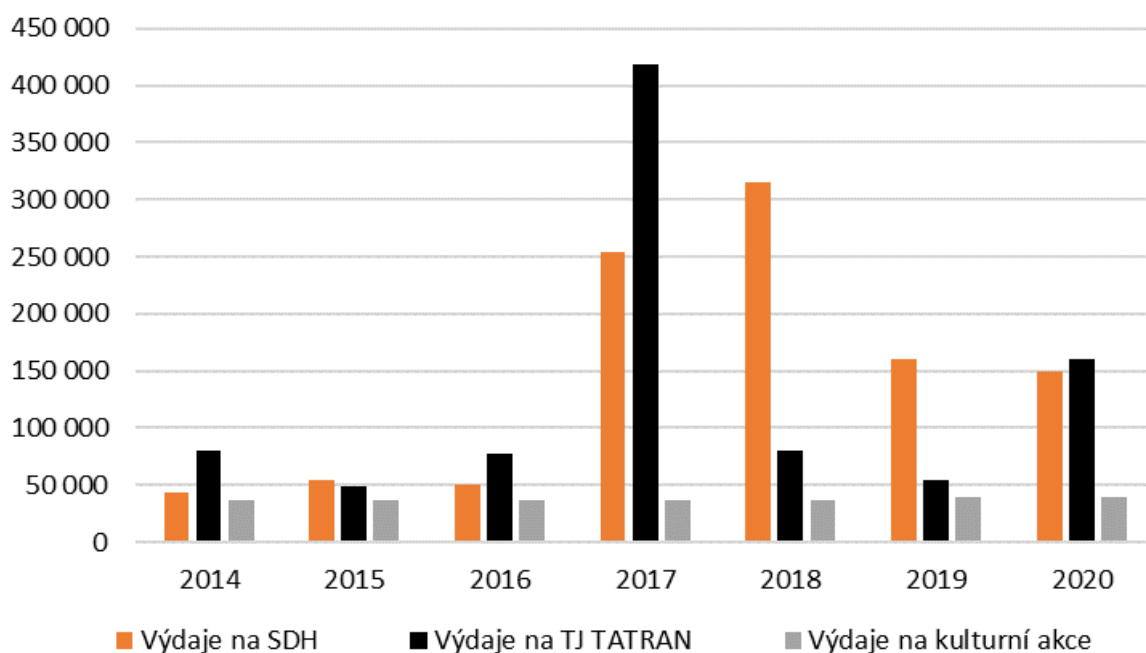
Kulturní činnost, tak důležitá pro endogenní rozvoj obce, je zajišťována čtyřmi občanskými spolky z pěti (SDH Mladějov na Moravě, ČČK, TJ TATRAN Mladějov na Moravě a Sportovním klubem stolní tenis Rychnov na Moravě – Mladějov na Moravě). I v této oblasti má největší význam SDH Mladějov na Moravě, protože s odkazem na počet akcí jsou nejaktivnějšími hasiči, kteří zajišťují polovinu akcí v obci.

Podle strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko pro období 2014–2020 „*Endogenní rozvoj je postaven na nejsilnějších partnerech*“. Největší zastoupení na území MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko o.p.s. mají sbory dobrovolných hasičů a následuje je Myslivecké sdružení (MAS, 2014). Myslivecké sdružení v obci Mladějov na Moravě je nejmenším spolkem, a proto podporu v obci dostal největší spolek, kterým je SDH Mladějov na Moravě.

Význam aktérů občanského sektoru si uvědomuje i obec. Jako zřizovatel JPO podle zákona č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů, přispívá obec ze svého rozpočtu na požární ochranu a na vybavení JPO III. Podporuje sportovní vyžití v obci, tím že udržuje fotbalové hřiště. To je využíváno i hasiči při požárním sportu. Obec ze svého rozpočtu podporuje kulturní akce.

Na obrázku č. 9 jsou shrnuty výdaje z rozpočtu obce na SDH Mladějov na Moravě, TJ TATRAN Mladějov na Moravě a kulturní akce.

Obrázek 9 Výdaje obce Mladějov na Moravě na místní spolky v letech 2014–2020

Zdroj: Rozpočet obce Mladějov na Moravě

Hlavní finanční podporu od obce dostává SDH Mladějov na Moravě a TJ TATRAN Mladějov na Moravě. Obec financuje provoz spolku a jeho činnost. V letech 2014–2020 obec poskytla SDH 1 027 000 Kč a TJ Tatrán 921 000 Kč. Obec také pravidelně poskytuje finance na kulturní akce, které podporuje společně se spolky (Rozpočet obce Mladějov na Moravě, 2014–2020).

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo formou deskriptivní a zároveň exploratorní, jednopřípadové a nesrovnávací případové studie zhodnotit význam sdružení dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj obce Mladějov na Moravě (LAU, 9,26 km²), a to v kontextu historického vývoje. Analyzovaným obdobím bylo zejména programovací období MAS Moravskotřebovsko a Jevíčsko, o.p.s. v letech 2014–2020. Účelem případové studii bylo zodpovězení výzkumné otázky: „*Jak velký význam má sbor dobrovolných hasičů pro bezpečnost a rozvoj v obci Mladějov na Moravě?*“

Pro potřeby komunitně vedeného rozvoje ze strany MAS v obci působí pět spolků (Honební společenstvo Mladějov na Moravě, TJ TATRAN Mladějov na Moravě, Sportovní klub stolní tenis Rychnov na Moravě – Mladějov na Moravě, ČČK, SDH Mladějov na Moravě). Tři z nich zajišťují bezpečnostní funkci v obci (Honební společenstvo Mladějov na Moravě, ČČK, SDH Mladějov na Moravě). Na pořádání kulturních a sportovních akcích se v obci podílejí čtyři spolky mezi které nepatří Honební společenstvo Mladějov na Moravě. V roce 2022 měla obec Mladějov na Moravě 446 obyvatel, z toho zhruba polovina obyvatel byla organizována ve spolcích a nejvíce členů (90) mělo SDH Mladějov na Moravě.

Analýzou velikosti všech těchto aktérů a jejich neziskové činnosti bylo zjištěno, že největší význam jak pro bezpečnost, tak pro rozvoj v obci mělo SDH Mladějov na Moravě. Důležitost SDH Mladějov na Moravě byla uznána také v plánu MAS Moravskotřebovsko a Jevíčsko o.p.s., a proto je MAS podpořila v programovacím období v letech 2014–2020.

Přestože se nezastavil úbytek obyvatel, rozhodnutí MAS zapojit hasiče do komunitně vedeného rozvoje bylo účelné. Dobrovolní hasiči integrují stále více členů a roste jejich členská základna. Členská základna dobrovolných hasičů se od roku 2014 zvýšilo o 15 členů. Celkem měla 90 a z toho jednu třetinu tvořili mladí hasiči, kteří tvoří rozvojový potenciál obce pro budoucí období. I přesto, že počet obyvatel v obci klesá, počet nemovitostí v obci za účelem rekreačního charakteru roste.

POUŽITÁ LITERATURA

Literární zdroje

- [1] BALABÁN, Miloš a Bohuslav PERNICA, 2015. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-3150-9.
- [2] BERNARD, Josef, 2010. *Endogenní rozvojové potenciály malých obcí a místní samospráva*. Praha: Sociologický ústav AV ČR. ISBN 978-80-7330-187-3.
- [3] FRIČ, Pavol, Tamara KATUŠČÁK, Pavel MIČKA a Vít SKÁLA, 2016. *Občanský sektor v ohrožení?* Praha: Sociologické nakladatelství (SLON). Studijní texty (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-243-2.
- [4] FRIČ, Pavol a Tereza POSPÍŠILOVÁ, 2010. *Vzorce a hodnoty dobrovolnictví v české společnosti na začátku 21. století*. Praha: Agnes. ISBN 978-80-903696-8-9.
- [5] GRUNDOVÁ, Věra. *Kronika sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě, Mladějov na Moravě. Od roku 1971*.
- [6] HLADKÁ, Marie, 2008. Význam dobrovolnictví jako specifického lidského zdroje. In: *Aktuální otázky sociální politiky 2008 – teorie a praxe*. Pardubice: Univerzita Pardubice, s. 20-27. ISBN 978-80-7395-134-4.
- [7] HORÁKOVÁ, Hana a Dana FIALOVÁ, 2014. *Transformace venkova: turismus jako forma rozvoje*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-537-1.
- [8] JEŠINOVÁ, Adéla. *Význam sdružení dobrovolných hasičů pro rozvoj obce*. Pardubice, 2019. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice.
- [9] KRAFTOVÁ, Ivana, Martin MAŠTÁLKA a Zdeněk MATĚJA, 2016. *Bezpečný rozvoj regionu – Základní koncept*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 987-80-7552-261-0.
- [10] LANDA, Marek. *Požární ochrana jako kvalita života v obcích organizovaných v místních akčních skupinách v Královéhradeckém kraji*. Pardubice, 2020. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice.
- [11] PAULASOVÁ, Veronika. *Dobrovolnictví v požární ochraně a jejich finanční podpora v České republice*. Pardubice, 2020. Bakalářská práce. Univerzita Pardubice.

- [12] REMR, Jiří a Jan HENDL, 2017. *Metody výzkumu a evaluace*. Praha: Knihy Dobrovský. ISBN 978-80-262-1192-1.
- [13] SZASZO, Zoltán, 2010. *Stručná historie profesionální požární ochrany v českých zemích*. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. ISBN 978-80-86640-60-0.
- [14] TOŠNER, Jiří a Olga SOZANSKÁ, 2006. *Dobrovolníci a metodika práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-178-6.
- [15] VILÁŠEK, Josef, Miloš FIALA a David VONDRÁŠEK, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.
- [16] YIN, R. K., 2018. *Case study research and applications: desing and methods*. London: SAGE. ISBN 978-1-5063-3616-9.

Obecně závazné zákony

- [17] Zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník*, ve znění pozdějších předpisů.
- [18] Zákon č. 553/1991 Sb., *České národní rady o obecní policii*, ve znění pozdějších předpisů.
- [19] Zákon č. 512/1992 Sb., *o myslivosti* (úplné znění s působností pro Českou republiku, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění), ve znění pozdějších předpisů.
- [20] Zákon č. 240/2000 Sb., *o krizovém řízení a změně některých zákonů (krizový zákon)*, ve znění pozdějších předpisů.
- [21] Zákon č. 239/2000 Sb., *o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*, ve znění pozdějších předpisů.
- [22] Zákon č. 198/2002 Sb., *o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě)*, ve znění pozdějších předpisů.
- [23] Zákon č. 133/1985 Sb., *o požární ochraně*, ve znění pozdějších předpisů.
- [24] Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., *o bezpečnosti České republiky*, ve znění pozdějších předpisů.

Internetové zdroje

[25] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY, *IROP 2021–2027* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [IROP 2021 - 2027 - Centrum - zkušený a spolehlivý partner pro váš region \(crr.cz\)](https://www.crr.cz/)

[26] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ, *O programu* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [O programu - Centrum - zkušený a spolehlivý partner pro váš region \(crr.cz\)](https://www.crr.cz/)

[27] ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ, *Oblastní spolek Českého červeného kříže Svitavy* [online]. 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Oblastní spolky - Oblastní spolek Českého červeného kříže Svitavy \(cervenyriz.eu\)](https://www.cervenyriz.eu/)

[28] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Český statistický úřad* [online]. 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Český statistický úřad | ČSÚ \(czso.cz\)](https://www.czso.cz/)

[29] EVROPSKÁ KOMISE, *Evropský rok mládeže – více příležitostí pro mladé lidi v roce 2022* [online]. 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Evropský rok mládeže – více příležitostí pro mladé lidi v roce 2022 \(europa.eu\)](https://europa.eu/)

[30] EVROPSKÁ UNIE, *Seznamte se s IROP* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [IROP - Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Seznamte se s IROP \(mmr.cz\)](https://www.mmr.cz/)

[31] FRIC, P., *Občanská společnost a definice NNO, vývoj, stav a trendy* [online]. 2020 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [studie fric pro web.pdf \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz/)

[32] HZS ČR, *Statistická ročenka HZS ČR* [online]. 2020 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Statistické ročenky Hasičského záchranného sboru ČR - Hasičský záchranný sbor České republiky \(hzscr.cz\)](https://www.hzscr.cz/)

[33] MAS MORAVSKOTŘEBOVSKO A JEVÍČSKO o.p.s, *Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Moravskotřebovsko a Jevíčko pro období 2014–2020* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [sclld \(masmtj.cz\)](https://www.masmtj.cz/)

[34] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. *Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+* [online]. 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Ministerstvo pro místní rozvoj ČR - Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ \(mmr.cz\)](https://www.mmr.cz/)

- [35] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, *Koncepce rozvoje venkova* [online]. 2019 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Koncepce-rozvoje-venkova_202001.pdf.aspx \(mmr.cz\)](#)
- [36] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR, *Národní strategický referenční rámec ČR 2007 – 2013* [online]. 2007 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [NSRR_final_1 \(mzcr.cz\)](#)
- [37] MINISTERSTVO VNITRA – GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, *Metodika pro zřizování jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí* [online]. 2014 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Metodika_zrizovani_JSDHO_2014.pdf](#)
- [38] MLADĚJOV NA MORAVĚ, *Český červený kříž* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Český červený kříž - Oficiální stránky Obce Mladějov na Moravě \(mladejovnamorave.cz\)](#)
- [39] MLADĚJOV NA MORAVĚ, *Myslivecké sdružení Mladějov* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Myslivecké sdružení - Oficiální stránky Obce Mladějov na Moravě \(mladejovnamorave.cz\)](#)
- [40] MLADĚJOV NA MORAVĚ, *Rozpočet obce Mladějov na Moravě* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Rozpočet obce - Oficiální stránky Obce Mladějov na Moravě \(mladejovnamorave.cz\)](#)
- [41] MLADĚJOV NA MORAVĚ, *Sportovní klub stolní tenis Rychnov na Moravě - Mladějov* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [SK stolní tenis Rychnov na Moravě - Mladějov - Oficiální stránky Obce Mladějov na Moravě \(mladejovnamorave.cz\)](#)
- [42] MLADĚJOV NA MORAVĚ, *Titulní strana* [online]. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Titulní strana - Oficiální stránky Obce Mladějov na Moravě \(mladejovnamorave.cz\)](#)
- [43] MLADĚJOVSKÁ PRŮMYSLOVÁ DRÁHA, *Profil společnosti* [online]. © 2003–2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Profil společností - Mladějovská průmyslová dráha - Průmyslové muzeum Mladějov \(mladejov.cz\)](#)
- [44] MONITOR, *Obec Mladějov na Moravě* [online]. 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Obec Mladějov na Moravě | Monitor \(statnipokladna.cz\)](#)
- [45] NÁRODNÍ SÍŤ MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY, *Místní akční skupiny* [online]. 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [NSMAS České republiky \(mistniakcniskupiny.cz\)](#)

- [46] SANEP.CZ, *Aktuální veřejné výstupy* [online]. © 2008-2022 [cit. 2022-04-27].
Dostupné z: [SANEP - Průzkum veřejného mínění](#)
- [47] SDH MLADĚJOV NA MORAVĚ, *Sbor dobrovolných hasičů online*. © 2022 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [SDH Mladějov na Moravě - SDH Mladějov na Moravě \(sdhmladejovnamorave.cz\)](#)
- [48] SDH ROHOZNICE, *Rozdíly mezi SDH a JSDH obce*. [online]. 2022 [cit. 2022-04-27].
Dostupné z: [file.php \(rohoznice.cz\)](#)
- [49] TJ TATRAN MLADĚJOV NA MORAVĚ, *Úvod* [online]. © 2014 [cit. 2022-04-27].
Dostupné z: [TJ Tatran Mladějov na Moravě \(webnode.cz\)](#)
- [50] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2010 SH ČMS, 2010 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Výroční zpráva SH ČMS za rok 2010.pdf \(dh.cz\)](#)
- [51] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2011 SH ČMS, 2011 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Výroční zpráva SH ČMS za rok 2011 \(dh.cz\)](#)
- [52] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2012 SH ČMS, 2012 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Výroční zpráva SH ČMS za rok 2012 \(dh.cz\)](#)
- [53] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2013 SH ČMS, 2013 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Výroční zpráva SH ČMS za rok 2013 \(dh.cz\)](#)
- [54] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2014 SH ČMS, 2014 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [Výroční zpráva SH ČMS za rok 2014 \(dh.cz\)](#)
- [55] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2015 SH ČMS, 2015 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [vyrocni-zprava-mail.pdf \(dh.cz\)](#)
- [56] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2016 SH ČMS, 2016 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [VZ 2016 web.pdf \(dh.cz\)](#)
- [57] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2017 SH ČMS, 2017 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [VZ SHCMS jednostrany 2018 WEB.pdf \(dh.cz\)](#)
- [58] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2018 SH ČMS, 2018 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [vyrocni zprava 2018 velka 3.indd \(dh.cz\)](#)

[59] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. 2019 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [vyrocnizprava_2019_SHCMS_final_web.pdf \(dh.cz\)](#)

[60] VÝROČNÍ ZPRÁVA. *Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska* [online]. Praha: 2020 SH ČMS, 2020 [cit. 2022-04-27]. Dostupné z: [VZ_2020_SHCMS_NAHLED_dvoustranky.pdf \(dh.cz\)](#)

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA A – Výkaz činnosti sboru dobrovolných hasičů Mladějov na Moravě za rok 2018

Hlášení o činnosti Sboru dobrovolných hasičů

Mladějov na Moravě _____ za rok 2018

Základní údaje

IČ: 6 4 2 1 0 9 0 1 DIČ: Reg. číslo: 5 3 3 0 7 3

	mladí hasiči				hasiči		
	3 - 5 let	6 - 14 let	15 - 18 let	celkem	18 - 26 let	nad 26 let	celkem
chlapci, muži	0	7	3	10	7	34	41
dívky, ženy	0	10	4	14	3	22	25
celkem	0	17	7	24	10	56	66

Mládež

Každodobé volnočasové aktivity pro děti a mládež pořádané SDH				Počet pravidelných mimořádných schůzek v roce (MH + dorost)	Tábory a soustředění pořádané SDH			
Besedy a ostatní kulturní a společenské akce jednodenní		Ostatní krátkodobé akce pro děti a mládež 2 až 6 dnů			Letní v délce trvání 7 až 21 dnů		Zimní v délce trvání 7 až 21 dnů	
celkový počet všech		celkový počet všech			celkový počet všech		celkový počet všech	
Akci	Děti	Akci	Děti		Akci	Děti	Akci	Děti
5	100	2	23	45	0	0	0	0

Vyšší, krajské a jiné soutěže a počty družstev MH a dorostu v nich zapojených

TFA	CTIF v ČR	CTIF v zahraničí	Ostatní v ČR **		Ostatní v zahraničí	
Počet jednotlivců	MH	MH	MH	Dorost	MH	Dorost
0	0	0	3	0	0	0

** memorální, pohárové ligy

Soutěže a počty družstev dospělých zapojených do soutěží

TFA	Vyprošťování	CTIF v ČR		CTIF v zahraničí		Ostatní v ČR**		Ostatní v zahraničí	
Počet jednotlivců		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
0	0	0	0	0	0	1	1	0	0

** memorální, pohárové ligy

Mladí hasiči			Dorost				
Počet družstev MH v SDH	Družstva zapojená do hry Plamen *	Družstva nezapojená do hry Plamen	Počet jednotlivců a družstev dorostu v SDH	Družstva zapojená do celoroční činnosti*	Družstva nezapojená do celoroční činnosti		
2	1	1	Dr.: 1	J: 0	Dr.: 0	J: 0	1

* zúčastnila se okresního nebo okresního kola posledního ukončeného ročníku hry Plamen nebo soutěže dorostu

Aktivita SDH

Druh aktivity	počet		
	akci	členů	hodin
Údržba vjezdové a výjezdové	10	5	30
Údržba vodních zdrojů	1	5	4
Údržba a vyšetřování has. zařízení	0	0	0
Kulturní a společenské akce	4	20	60
Pomoc obcím	3	3	6
Propagace PO	2	4	4
Prevenční a vých. činnost	0	0	0
Prevenční požární hlídky	6	7	36
Příprava odbornosti členů SDH	6	14	32
Pomoc v období extrémního sucha	3	2	6
Aktivita SDH celkem	35	60	178

Počet taktických a prověřovacích cvičení

Druh události	počet události
Taktická a prověřovací cvičení	2

Ke stanovení počtu zásahů podle události se využijí informace ze statistické ročenky HZS.

Zařazení JPO	81
Počet členů v JSDH	13
Jméno velitele JPO: Michal Prosecký	